

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Šibenik

KLASA: 041-01/21-10/9
URBROJ: 613-17-22-9
Šibenik, 28. srpnja 2022.

Izvješće o obavljenoj reviziji učinkovitosti

Gospodarenje komunalnim
otpadom u trgovačkom
društvu Zeleni grad
Šibenik d.o.o.

S A D R Ž A J

stranica

PREDMET, SUBJEKT I CILJEVI REVIZIJE	2
METODE REVIZIJE	2
KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI	3
PRAVNI I PLANSKI OKVIR GOSPODARENJA KOMUNALNIM OTPADOM	6
GOSPODARENJE KOMUNALNIM OTPADOM U TRGOVAČKOM DRUŠTVU ZELENI GRAD ŠIBENIK D.O.O.	9
Ostvarenje planskih ciljeva u gospodarenju komunalnim otpadom	11
Sakupljanje i zbrinjavanje komunalnog otpada	18
Financiranje sustava gospodarenja komunalnim otpadom	26
Evidentiranje i praćenje podataka o komunalnom otpadu	36
Nadzor postupanja s komunalnim otpadom	42
Izobrazno-informativne aktivnosti	45
OCJENA UČINKOVITOSTI GOSPODARENJA KOMUNALNIM OTPADOM U TRGOVAČKOM DRUŠTVU ZELENI GRAD ŠIBENIK D.O.O.	49
OČITOVARANJE TRGOVAČKOG DRUŠTVA ZELENI GRAD ŠIBENIK D.O.O.	52
Prilog 1	Podaci o vrsti i količini otpada te postupcima za koje je namijenjen, za otpad <u>prikupljen</u> u okviru javne usluge putem spremnika na javnim površinama i na obračunskom mjestu korisnika usluge za 2019. i 2020.
	54

IZVJEŠĆE
**O OBAVLJENOJ REVIZIJI UČINKOVITOSTI GOSPODARENJA KOMUNALNIM
OTPADOM U TRGOVAČKOM DRUŠTVU ZELENI GRAD ŠIBENIK D.O.O.**

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je revizija učinkovitosti gospodarenja komunalnim otpadom u trgovačkom društvu Zeleni grad Šibenik d.o.o. (dalje u tekstu: Društvo).

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 20. listopada 2021. do 28. srpnja 2022.

PREDMET, SUBJEKT I CILJEVI REVIZIJE

Predmet revizije učinkovitosti su aktivnosti Društva u vezi s gospodarenjem komunalnim otpadom.

Subjekt revizije je Društvo, kao davatelj javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada i usluge povezane s javnom uslugom na području Grada Šibenika i Općine Bilice. Osnivač i jedini član Društva je Grad Šibenik.

Osnovni cilj revizije je ocijeniti učinkovitost aktivnosti Društva u vezi s gospodarenjem komunalnim otpadom u svrhu ispunjavanja preuzetih obveza na području pružanja usluge te ostvarenja planskih ciljeva u gospodarenju komunalnim otpadom.

Posebni ciljevi revizije su:

- provjeriti uspostavu pravnog i planskog okvira za učinkovito gospodarenje komunalnim otpadom
- ocijeniti ostvarenje planskih ciljeva u gospodarenju komunalnim otpadom
- provjeriti uspostavu sakupljanja i zbrinjavanja komunalnog otpada u skladu s propisima
- provjeriti uspostavu financiranja sustava gospodarenja komunalnim otpadom koji bi sve sudionike poticao na povećanje količina odvojeno prikupljenog komunalnog otpada
- ocijeniti uspostavu evidentiranja i praćenja podataka o komunalnom otpadu
- ocijeniti uspostavu nadzora nad gospodarenjem komunalnim otpadom
- provjeriti provedbu izobrazno-informativnih aktivnosti u području gospodarenja komunalnim otpadom te transparentnost i javnu dostupnost podataka o komunalnom otpadu.

METODE REVIZIJE

U skladu s prihvaćenim revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI), revizija je planirana i obavljena na način koji osigurava potrebne revizijske dokaze i pruža razumnu osnovu za revizijske nalaze i zaključke te ostvarenje ciljeva revizije.

U fazi planiranja i pripreme za obavljanje revizije analizirana je pravna regulativa, javno objavljeni podaci o Društvu, podaci o komunalnom otpadu koje objavljuje Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja (dalje u tekstu: Ministarstvo) te podaci o komunalnom otpadu objavljeni na mrežnim stranicama jedinice lokalne samouprave na čijem području Društvo obavlja javnu uslugu.

U provedbi postupaka revizije korištene su sljedeće metode:

- proučeni su i analizirani propisi te stručni i drugi dostupni materijali u vezi s gospodarenjem komunalnim otpadom
- analizirani su podaci iz izvješća o komunalnom otpadu, odlagalištima i odlaganju otpada koje objavljuje Ministarstvo i jedinica lokalne samouprave na čijem području Društvo obavlja javnu uslugu
- obavljen je uvid u informacijski sustav gospodarenja otpadom u Društvu i druge baze podataka te su analizirani navedeni podaci
- obavljeni su sastanci / intervjuji / elektronička prepiska s predstavnicima Društva

- na temelju odabranog uzorka provjerena je dokumentacija Društva u vezi s gospodarenjem komunalnim otpadom
- pribavljena su obrazloženja odgovornih osoba Društva o pojedinim aktivnostima u vezi s gospodarenjem komunalnim otpadom.

KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI

Za ocjenu učinkovitosti gospodarenja komunalnim otpadom u Društvu utvrđeni su kriteriji koji proizlaze iz zakona i drugih propisa te poduzetih aktivnosti Društva u vezi s gospodarenjem komunalnim otpadom. Kriteriji su utvrđeni prema područjima revizije: pravni i planski okvir, ostvarenje planskih ciljeva, sakupljanje i zbrinjavanje komunalnog otpada, financiranje sustava gospodarenja komunalnim otpadom, evidentiranje i praćenje podataka o komunalnom otpadu, nadzor postupanja s komunalnim otpadom te izobrazno-informativne aktivnosti i javne objave podataka o komunalnom otpadu.

Okosnicu revizije činilo je glavno pitanje:

- Je li gospodarenje komunalnim otpadom u Društvu učinkovito?**

Revizijom su prikupljeni dokazi kako bi se odgovorilo na sljedeća potpitanja:

- Je li poslovanje Društva uspostavljeno u skladu s pravnim i planskim okvirom?
- Je li poslovanje Društva uspostavljeno tako da omogućava ostvarenje planskih ciljeva?
- Je li uspostavljeno sakupljanje i zbrinjavanje komunalnog otpada u skladu s propisima?
- Je li financiranje sustava gospodarenja komunalnim otpadom uspostavljeno tako da sve sudionike potiče na povećanje količina odvojeno prikupljenog komunalnog otpada?
- Je li uspostavljeno učinkovito evidentiranje i praćenje podataka o komunalnom otpadu?
- Je li uspostavljen učinkovit nadzor postupanja s komunalnim otpadom?
- Provode li se izobrazno-informativne aktivnosti te objavljaju li se podaci o komunalnom otpadu na mrežnim stranicama Društva kako bi bili transparentni i javno dostupni?

U tablici broj 1 daju se kriteriji za ocjenu učinkovitosti gospodarenja komunalnim otpadom, prema područjima revizije.

Tablica broj 1

**Kriteriji za ocjenu učinkovitosti,
prema područjima revizije**

Redni broj	Područja revizije	Kriteriji	
		1	2
1.	Pravni i planski okvir gospodarenja komunalnim otpadom	<ul style="list-style-type: none"> ☐ uspostavljen je pravni okvir gospodarenja komunalnim otpadom ☐ doneseni su potrebni akti i planski dokumenti za uređenje sustava gospodarenja komunalnim otpadom ☐ poslovnim planom Društva zasebno su planirane aktivnosti i ciljevi u vezi s gospodarenjem otpadom ☐ utvrđeni su planski ciljevi u vezi s gospodarenjem komunalnim otpadom ☐ ciljevi pridonose ostvarivanju ciljeva utvrđenih strateškim i planskim ciljevima na državnoj razini 	
2.	Ostvarenje ciljeva u gospodarenju komunalnim otpadom	<ul style="list-style-type: none"> ☐ provode se mjere i aktivnosti predviđene planovima gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave za koje je Društvo određeno kao nositelj ili sunositelj ☐ planirane aktivnosti obavljaju se u skladu s utvrđenim rokovima ☐ postižu se utvrđeni ciljevi gospodarenja komunalnim otpadom ☐ doneseni su godišnji finansijski izvještaji o poslovanju Društva u godišnjim izvještajima o poslovanju iskazani su podaci vezani za djelatnost gospodarenja komunalnim otpadom 	
3.	Sakupljanje i zbrinjavanje komunalnog otpada	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Društvo ispunjava propisane uvjete za obavljanje djelatnosti gospodarenja otpadom ☐ Društvo je ishodilo odgovarajuće dozvole za postupke gospodarenja otpadom ☐ Društvo je upisano u propisane očevidebitne za obavljanje djelatnosti gospodarenja otpadom ☐ obavljanje javne usluge utvrđeno je važećim ugovorom o koncesiji ☐ Društvo obavlja javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada i uslugu povezanu s javnom uslugom na području jedinica lokalne samouprave za koje je odlukama predstavničkih tijela određeno za davatelja javne usluge ☐ područje i način pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada utvrđeno je odlukama nadležnih tijela jedinica lokalne samouprave 	
4.	Financiranje sustava gospodarenja komunalnim otpadom	<ul style="list-style-type: none"> ☐ cijena javne usluge utvrđena je na propisani način ☐ prije primjene cjenika usluga pribavljena je suglasnost izvršnog tijela jedinice lokalne samouprave na koju se cjenik odnosi ☐ u cijenu su uključeni troškovi nabave i održavanja opreme za prikupljanje otpada, prijevoza i obrade otpada, troškovi nastali radom reciklažnog dvorišta i mobilnog reciklažnog dvorišta, troškovi prijevoza i obrade glomaznog otpada koji se prikuplja u okviru javne usluge te vođenja propisanih evidencija i izvješćivanja u vezi s javnom uslugom ☐ cijena usluge osigurava ekonomski održivo poslovanje Društva te sigurnost, redovitost i kvalitetu usluge ☐ Društvo je osiguralo knjigovodstveno vjerodostojno praćenje prihoda i rashoda djelatnosti gospodarenja komunalnim otpadom i organizacijsko razdvajanje obavljanja djelatnosti ☐ Društvo ostvara prihode od odvojeno prikupljenog otpada 	
5.	Evidentiranje i praćenje podataka o komunalnom otpadu	<ul style="list-style-type: none"> ☐ sastavlja se propisana dokumentacija o otpadu ☐ vode se propisane evidencije o prikupljenom komunalnom otpadu i odvojeno prikupljenom komunalnom otpadu ☐ vodi se elektronički Očevidnik o nastanku i tijeku otpada (e-ONTO) ☐ podaci u dokumentaciji o otpadu su potpuni, točni i vjerodostojni ☐ podaci o otpadu dostavljaju se na propisanim izvješćima nadležnim tijelima te su dokumentirani i kontrolirani 	

Redni broj	Područja revizije	Kriteriji	
		1	2
6.	Nadzor postupanja s komunalnim otpadom	<ul style="list-style-type: none"> ☐ provodi se upravljački nadzor obavljanja svih postupaka gospodarenja otpadom sukladno dozvoli za gospodarenje otpadom ☐ primjenjuju se upute za rad iz Elaborata gospodarenja otpadom i prati se njihova provedba ☐ provodi se nadzor nad vođenjem dokumentacije o nastanku i tijeku otpada ☐ provodi se nadzor nad dostavljanjem propisanih izvješća nadležnim tijelima 	
7.	Izobrazno-informativne aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> ☐ provode se izobrazno-informativne aktivnosti u vezi s odvojenim prikupljanjem komunalnog otpada ☐ izobrazno-informativne aktivnosti provode se kontinuirano i u dovoljnoj mjeri ☐ prati se učinak provedbe izobrazno-informativnih aktivnosti ☐ Društvo na svojim mrežnim stranicama objavljuje informacije o lokacijama reciklažnih dvorišta i mobilnih reciklažnih dvorišta po naseljima, lokacijama spremnika za odvojeno prikupljanje komunalnog otpada postavljenim na javnoj površini te područjima u kojima se spremnici za odvojeno prikupljanje komunalnog otpada izravno ustupaju korisniku usluge ☐ na mrežnim stranicama Društva objavljena je poveznica na mrežne stranice Narodnih novina na kojima su objavljeni Zakon o održivom gospodarenju i Uredba o gospodarenju komunalnim otpadom ☐ na mrežnim stranicama Društva objavljene su odluke jedinica lokalne samouprave o načinu pružanja javne usluge za lokalne jedinice na čijem području Društvo obavlja djelatnost ☐ na mrežnim stranicama Društva objavljeni su cjenici usluga za područja pojedinih jedinica lokalne samouprave ☐ na mrežnim stranicama Društva istaknuta je obavijest o načinu podnošenja prigovora sukladno obvezama iz posebnog propisa kojim se uređuje zaštita potrošača 	

Gospodarenje komunalnim otpadom u Društvu ocjenjuje se **učinkovitim**, ako je poslovanje Društva uspostavljeno u skladu s pravnim i planskim okvirom te omogućava ostvarenje planskih ciljeva, uspostavljeno je obavljanje djelatnosti sakupljanja i zbrinjavanja komunalnog otpada u skladu s propisima, financiranje sustava uspostavljeno je tako da sve sudionike potiče na povećanje količina odvojeno prikupljenog komunalnog otpada, uspostavljeno je evidentiranje i praćenje podataka o komunalnom otpadu i izvješćivanje, uspostavljen je učinkovit nadzor postupanja s komunalnim otpadom, provode se izobrazno-informativne aktivnosti te transparentno i javno objavljaju podaci o komunalnom otpadu na mrežnim stranicama Društva.

Gospodarenje komunalnim otpadom u Društvu ocjenjuje se **učinkovitim, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, ako su utvrđeni određeni propusti koji ne utječu bitno na gospodarenje komunalnim otpadom.

Gospodarenje komunalnim otpadom u Društvu ocjenjuje se **djelomično učinkovitim** ako su utvrđene nepravilnosti i propusti koji utječu na učinkovito gospodarenje komunalnim otpadom i provedbu aktivnosti te su potrebna značajna poboljšanja.

Gospodarenje komunalnim otpadom u Društvu ocjenjuje se **neučinkovitim**, ako su utvrđene nepravilnosti i propusti koji bitno utječu na učinkovito gospodarenje komunalnim otpadom i provedbu aktivnosti te su potrebna značajna poboljšanja, kako bi se provodili u skladu s načelima ekonomičnosti, djelotvornosti i svršishodnosti.

PRAVNI I PLANSKI OKVIR GOSPODARENJA KOMUNALNIM OTPADOM

Gospodarenje komunalnim otpadom u Republici Hrvatskoj uređeno je nacionalnim propisima, međunarodnim ugovorima i aktima EU-a te strateškim i planskim dokumentima vezanim za područje gospodarenja komunalnim otpadom¹.

Društvo je pri gospodarenju komunalnim otpadom obvezno postupati u skladu s propisima. Zakonom o održivom gospodarenju otpadom (Narodne novine 94/13, 73/17, 14/19 i 98/19), koji je bio na snazi tijekom 2019. i 2020.², utvrđene su mjere za sprječavanje ili smanjenje štetnog djelovanja otpada na ljudsko zdravlje i okoliš na način smanjenja količina otpada u nastanku i/ili proizvodnji te se uređuje gospodarenje otpadom bez uporabe rizičnih postupaka po ljudsko zdravlje i okoliš, uz korištenje vrijednih svojstava otpada.

Pod pojmom gospodarenje otpadom smatraju se djelatnosti sakupljanja, prijevoza, oporabe i zbrinjavanja i druge obrade otpada, uključujući nadzor nad tim postupcima i nadzor i mjere koje se provode na lokacijama nakon zbrinjavanja otpada te radnje koje poduzimaju trgovac otpadom ili posrednik. Navedenim Zakonom utvrđen je red prvenstva u gospodarenju otpadom: 1. sprječavanje nastanka otpada, 2. priprema za ponovnu uporabu, 3. recikliranje, 4. drugi postupci oporabe, npr. energetska oporaba i 5. zbrinjavanje otpada.

Prema odredbama navedenog Zakona, izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave dužno je na svom području, između ostalog, osigurati obavljanje javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada³ i usluge povezane s javnom uslugom te odvojeno prikupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira i kartona, metala, stakla, plastike i tekstila, krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na način propisan navedenim Zakonom i provedbenim propisima. Javna usluga prikupljanja miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada te usluga povezana s javnom uslugom, podrazumijeva prikupljanje tog otpada na određenom području pružanja usluge putem spremnika od pojedinih korisnika i prijevoz tog otpada do ovlaštene osobe za obradu tog otpada i smatra se uslugom od općeg interesa, a pruža ju davatelj javne usluge. Javnu uslugu može obavljati trgovačko društvo koja osniva jedinica lokalne samouprave u kojima drži većinski dio dionica, odnosno udjela, javne ustanove koje osniva jedinica lokalne samouprave te pravne i fizičke osobe na temelju ugovora o koncesiji, a davatelj javne usluge utvrđuje se odlukom predstavnicičkog tijela jedinice lokalne samouprave.

Odredbama Uredbe o gospodarenju komunalnim otpadom (Narodne novine 50/17, 84/19 i 14/20 – Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske) detaljnije je uređen sadržaj odluke o načinu pružanja javne usluge, način gospodarenja komunalnim otpadom odnosno standardi u sakupljanju komunalnog otpada u okviru javne usluge, obveze davatelja i korisnika javne usluge u vezi s odvojenim prikupljanjem komunalnog otpada (otpadnog papira, metala, stakla, plastike, tekstila, problematičnog otpada i glomaznog otpada), prostorni razmještaj reciklažnih dvorišta.

¹ Prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom, komunalni otpad je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede i šumarstva.

² U srpnju 2021. na snagu je stupio Zakon o gospodarenju otpadom (Narodne novine 84/21), kojim se uređuje gospodarenje otpadom u Republici Hrvatskoj. Stupanjem na snagu navedenog Zakona prestao je biti na snazi Zakon o održivom gospodarenju otpadom.

³ Prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom, biorazgradivi komunalni otpad je komunalni otpad koji u svom sastavu sadrži otpad koji se može razgraditi biološkim aerobnim ili anaerobnim postupkom. Biootpad je biološki razgradiv otpad iz vrtova i parkova, hrana i kuhički otpad iz kućanstava, restorana, ugostiteljskih i maloprodajnih objekata i slični otpad iz proizvodnje prehrambenih proizvoda.

Nadalje, način izračuna granične količine miješanog komunalnog otpada za određena razdoblja, način i uvjeti određivanja i obračuna naknade za gradnju građevina za gospodarenje komunalnim otpadom, način obračuna poticajne naknade za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada, vođenje evidencije o preuzetom komunalnom otpadu te način utvrđivanja cijene javne usluge. Prema odredbama Uredbe, kao usluga povezana s javnom uslugom utvrđeno je odvojeno prikupljanje komunalnog otpada putem reciklažnog dvorišta, mobilnog reciklažnog dvorišta, spremnika na javnim površinama i kod korisnika usluge te odvojeno prikupljanje krupnog (glomaznog) komunalnog otpada, a kao reciklabilni komunalni otpad otpadna plastika, otpadni metal i staklo te kad je to prikladno i druge vrste otpada koje su namijenjene recikliraju (npr. otpadni tekstil, otpadno drvo).

Odredbama Pravilnika o gospodarenju otpadom (Narodne novine 117/17) propisani su uvjeti za gospodarenje otpadom, poslovi osobe odgovorne za gospodarenje otpadom, način rada reciklažnog dvorišta, sadržaj obrasca zahtjeva za izdavanje, odnosno izmjenu dozvole, oblik i sadržaj obrasca dozvole, način izračuna iznosa osiguranja od štete koja može nastati kao posljedica gospodarenja otpadom, sadržaj Elaborata gospodarenja otpadom, uvjeti za sustav upravljačkog nadzora metoda, izgled i sadržaj obavijesti o namjeri ishođenja dozvole te izgled i sadržaj oznake s osnovnim podacima o otpadu i djelatnosti iz dozvole. Nadalje, propisan je sadržaj, način vođenja, način upisa te sadržaj i izgled potvrde o upisu u očeviđnik prijevoznika otpada, očeviđnik posrednika u gospodarenju otpadom, očeviđnik trgovaca otpadom, očeviđnik reciklažnih dvorišta, očeviđnik određenih osoba koje skladište vlastiti proizvodni otpad i očeviđnik energetskih oporabitelja određenog otpada, izgled i način dostave obrasca o statusu obavljanja djelatnosti te način izračuna visine police osiguranja ili jamstva banke za pošiljke otpada koje podliježu notifikacijskom postupku, sadržaj i izgled obrasca za dostavu podataka o masi biorazgradivog komunalnog otpada odloženog na odlagalište, sadržaj i izgled obrasca o masi otpada odloženog na neusklađeno odlagalište, obrazac pratećeg lista proizvođača i posjednika otpada te uvjeti i način vođenja očeviđnika o nastanku i tijeku otpada.

Nadalje, propisan je način vođenja i dostave podataka u taj očeviđnik, rokovi za dostavu podataka, obrazac plana gospodarenja otpadom proizvođača otpada, oblik, struktura, sadržaj, način vođenja, rada i dostave podataka u mrežnu aplikaciju za vođenje očeviđnika o nastanku i tijeku otpada, način obračuna troškova koji nastaju radom te mrežne aplikacije i dostupnost podataka sadržanih u toj mrežnoj aplikaciji.

Odredbama Pravilnika o gospodarenju otpadom (Narodne novine 81/20) koji je na snagu stupio u srpnju 2020., propisani su uvjeti za gospodarenje otpadom, poslovi osobe odgovorne za gospodarenje otpadom, način rada reciklažnog dvorišta, sadržaj, način vođenja te sadržaj rješenja o upisu u Očeviđnik prijevoznika otpada, Očeviđnik posrednika u gospodarenju otpadom, Očeviđnik trgovaca otpadom, Očeviđnik reciklažnih dvorišta, Očeviđnik uvoznika otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku, Očeviđnik izvoznika otpada koji ne podliježe notifikacijskom postupku i Očeviđnik oporabe otpada za koju nije potrebno ishoditi dozvolu za gospodarenje otpadom, Očeviđnik nusproizvoda, Očeviđnik ukidanja statusa otpada te izgled i način dostave obrasca o statusu obavljanja djelatnosti, postupci oporabe, način izvođenja oporabe te vrste i količine otpada za koje nije potrebno ishoditi dozvolu za gospodarenje otpadom i pojedinosti financijskog jamstva te način postupanja ministarstva nadležnog za zaštitu okoliša i nadležnog upravnog tijela u vezi s financijskim jamstvom, sadržaj obrasca zahtjeva za izdavanje ili izmjenu dozvole za gospodarenje otpadom, oblik i sadržaj obrasca dozvole za gospodarenje otpadom, način izračuna iznosa osiguranja ili jamstva banke za pošiljku otpada koja podliježe notifikacijskom postupku, sadržaj Elaborata gospodarenja otpadom, uvjeti za sustav upravljačkog nadzora metoda te izgled i sadržaj oznake s osnovnim podacima o otpadu i djelatnosti iz dozvole.

Nadalje, propisan je sadržaj i izgled obrasca za dostavu podataka o masi biorazgradivog komunalnog otpada odloženog na odlagalište te rokovi za dostavu podataka i obrazac pratećeg lista, oblik, izgled i način vođenja Očevidnika o nastanku i tijeku otpada, način vođenja i dostave podataka u taj očevidnik, oblik, struktura, sadržaj, način vođenja, rada i dostave podataka u mrežnu aplikaciju za vođenje Očevidnika o nastanku i tijeku otpada, način obračuna troškova koji nastaju radom te mrežne aplikacije i dostupnost podataka sadržanih u toj mrežnoj aplikaciji.

Vrste komunalnog otpada utvrđene su Pravilnikom o katalogu otpada (Narodne novine 90/15), prema kojem je otpad razvrstan u numerički označene grupe i podgrupe prema djelatnostima i tehnološkim procesima u kojima nastaje te nazivima otpada, odnosno vrstama tvari ili predmeta koje imaju status otpada.

Prema navedenom Pravilniku, komunalni otpad svrstan je u grupu 20, u tri podgrupe: 20 01 odvojeno prikupljeni sastojci komunalnog otpada, osim odvojeno prikupljene ambalaže iz komunalnog otpada (30 vrsta otpada), 20 02 otpad iz vrtova i parkova, uključujući otpad s groblja (tri vrste otpada) i 20 03 ostali komunalni otpad (sedam vrsta otpada između kojih i miješani komunalni otpad), a odvojeno prikupljena ambalaža iz komunalnog otpada svrstana je u grupu 15, podgrupu 15 01 (deset vrsta otpada).

Prema odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom, planski dokumenti u gospodarenju otpadom su Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske, Plan sprječavanja nastanka otpada i planovi gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave. Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske određuje i usmjerava gospodarenje otpadom te se na temelju analize postojećeg stanja na području gospodarenja otpadom i ciljeva gospodarenja otpadom utvrđenih navedenim Zakonom i propisanih ciljeva za pojedine sustave gospodarenja posebnim kategorijama otpada određuju mjere za unaprjeđivanje postupaka pripreme za ponovnu uporabu, recikliranje i drugih postupaka uporabe i zbrinjavanja otpada.

Planovi gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave moraju biti usklađeni s odredbama navedenog Zakona, propisa donesenih na temelju navedenog Zakona i Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske, a između ostalog, obvezno moraju sadržavati analizu i ocjenu stanja i potreba u gospodarenju otpadom na području jedinice lokalne samouprave, podatke o vrstama i količinama proizvedenog otpada, odvojeno prikupljenog otpada, odlaganju komunalnog i biorazgradivog otpada te ostvarivanju ciljeva, mjere prikupljanja miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada, mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada, popis projekata važnih za provedbu odredaba Plana, organizacijske aspekte, izvore i visinu finansijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom te rokove i nositelje izvršenja Plana.

U siječnju 2017., na temelju Zakona o održivom gospodarenju otpadom, Vlada Republike Hrvatske donijela je Odluku o donošenju Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022. (Narodne novine 3/17 i 1/22) (dalje u tekstu: Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022.), u privitku koje se nalazi navedeni Plan. U svibnju 2017. Vlada Republike Hrvatske donijela je Odluku o implementaciji Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022. U navedenom Planu navedene su mjere koje je potrebno provesti za ostvarenje ciljeva. Za svaku mjeru određene su aktivnosti i podaktivnosti, nositelji provedbe mjere, izvori financiranja, ciljane vrijednosti te rok provedbe.

U tablici broj 2 daju se ciljevi u vezi s gospodarenjem komunalnim otpadom koje je potrebno postići do 2022. u odnosu na 2015., prema navedenom Planu, a u čijem ostvarenju sudjeluju Društvo i jedinice lokalne samouprave.

Tablica broj 2

**Ciljevi u vezi s gospodarenjem komunalnim otpadom
koje je potrebno postići do 2022. u odnosu na 2015.**

Redni broj	Cilj	Podcilj		Opis
1.	Cilj 1: Unaprijediti sustav gospodarenja komunalnim otpadom	Cilj 1.1.	Smanjiti ukupnu količinu proizvedenog komunalnog otpada za 5,0 %	
		Cilj 1.2.	Odvjeno prikupiti 60,0 % mase proizvedenog komunalnog otpada (prvenstveno papir, staklo, plastika, metal, biootpadi i drugo)	
		Cilj 1.3.	Odvjeno prikupiti 40,0 % mase proizvedenog biootpada koji je sastavni dio komunalnog otpada	
		Cilj 1.4.	Odložiti na odlagališta manje od 25,0 % mase proizvedenog komunalnog otpada	
2.	Cilj 5: Kontinuirano provoditi izobrazno-informativne aktivnosti			

**GOSPODARENJE KOMUNALNIM OTPADOM U TRGOVAČKOM DRUŠTVU
ZELENI GRAD ŠIBENIK D.O.O.**

Društvo je osnovano u prosincu 2017., a obavlja sljedeće djelatnosti: čišćenje svih objekata, čišćenje snijega i leda s javnih površina, čišćenje i održavanje javnih WC-a, odlaganje komunalnog otpada, iznajmljivanje vlastitih nekretnina, sakupljanje otpada za potrebe drugih, prijevoz otpada za potrebe drugih, posredovanje u organiziranju oporabe i/ili zbrinjavanja otpada u ime drugih, sakupljanje, oporabe otpada te djelatnosti gospodarenja posebnim kategorijama otpada, uvoz otpada, izvoz otpada, upravljanje i održavanje plaža, djelatnost javnog cestovnog prijevoza putnika i tereta u domaćem i međunarodnom cestovnom prometu, prijevoz za vlastite potrebe, kupnja i prodaja robe, obavljanje trgovačkog posredovanja na domaćem i inozemnom tržištu, održavanje javnih površina (održavanje javnih zelenih površina, pješačkih staza i zona, otvorenih odvodnih kanala, trgova, parkova, dječjih igrališta i javnih prometnih površina, osim javnih cesta), održavanje nerazvrstanih cesta (održavanje površina koje se koriste za promet po bilo kojoj osnovi i koje su pristupačne većem broju korisnika, a koje nisu razvrstane ceste u smislu posebnih propisa), trgovina na malo sredstvima i opremom za održavanje čistoće, proizvodnja parkovnog drveća, ukrasnog grmlja i cvijeća, trgovina na malo parkovnog drveća, ukrasnog grmlja i cvijeća, izrada tehničke dokumentacije u svezi projektiranja hortikulturnih objekata, održavanje javne rasvjete, proizvodnja, održavanje i popravak metalnih konstrukcija i njihovih dijelova, obavljanje bravarsko-limarskih poslova, održavanje i popravak motornih vozila i radnih strojeva te najam oglasnih prostora. U području gospodarenja otpadom Društvo obavlja javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada i usluge povezane s javnom uslugom na području Grada Šibenika i Općine Bilice.

Unutarnje ustrojstvo i način rada regulirani su Pravilnikom o sistematizaciji i organizaciji poslova iz prosinca 2018. te izmjenama i dopunama Pravilnika iz veljače, rujna i prosinca 2019. te kolovoza 2020.

Pravilnikom se uređuje djelokrug rada i sistematizacija radnih mesta te prava i obveze radnika. Ustrojeni su Ured direktora, Sektor općih, pravnih i kadrovske poslova, Sektor finansijsko-računovodstvenih poslova, Sektor operativnih poslova (u okviru kojeg su služba čišćenja i pranja javno prometnih površina te služba sakupljanja, sortiranja, odvoza i održavanja) i Sektor održavanja zelenih površina. U 2019. i 2020. te u vrijeme obavljanja revizije direktor Društva je Novica Ljubičić.

Navedenim Pravilnikom utvrđeni su poslovi i uvjeti kojima trebaju udovoljavati zaposleni na pojedinom radnom mjestu te potreban broj zaposlenika.

Godišnjim poslovnim planovima Društva planira se potreban broj zaposlenika. Za 2020. bila su planirana 193 zaposlenika, a koncem 2020. bilo je zaposleno 160 zaposlenika, što je 17,1 % manje od plana za 2020. Koncem 2020. bilo je 78 zaposlenika koji su radili na poslovima javne usluge i usluge povezane s javnom uslugom prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada.

Jedinice lokalne samouprave na području kojih Društvo obavlja javnu uslugu te uslugu povezanu s javnom uslugom (Grad Šibenik i Općina Bilice) donijele su planove gospodarenja otpadom u okviru kojih su akcijski planovi u kojima su utvrđeni ciljevi gospodarenja otpadom za petogodišnje razdoblje.

Ciljevi u planovima gospodarenja otpadom navedenih jedinica lokalne samouprave uskladieni su s ciljevima utvrđenim Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022. Planovima gospodarenja otpadom i akcijskim planovima jedinica lokalne samouprave utvrđene su mjere i aktivnosti za ostvarenje ciljeva. Društvo je za pojedine mjere određeno kao nositelj ili sunositelj provedbe.

Društvo je donijelo Strateški plan za razdoblje od 2019. do 2021., kojim su definirani dugoročni ciljevi Društva. Navedenim Strateškim planom su, između ostalog, utvrđeni ciljevi, mjere i planirane aktivnosti u vezi s gospodarenjem komunalnim otpadom.

Društvo je donijelo Gospodarski plan za 2019. te Poslovni plan i izmjenu Poslovnog plana za 2020., kojima su planirani vrste i obujam komunalnih usluga, broj radnika, prihodi, troškovi, rezultat poslovanja te investicijske aktivnosti koje se u cijelosti financiraju iz vlastitih sredstava Društva. Osim navedenog, Poslovnim planom za 2020. i izmjenama Poslovnog plana za 2020., planirano je i upravljanje kvalitetom i unaprjeđenje sustava kvalitete.

U vezi s gospodarenjem komunalnim otpadom, u poslovnim planovima, planirano je redovno obavljanje djelatnosti, odnosno osiguranje dostupnosti javne usluge na području pružanja usluge (planirani su dinamika prikupljanja i odvoza komunalnog otpada, potreban broj vozila i ostale opreme). Također, u Poslovnom planu za 2020. i izmjenama Poslovnog plana za 2020. navedeno je da su promocija i edukacija ključan faktor za uspješnost programa odvojenog sakupljanja otpada te da je potrebna sustavna edukacija građana putem letaka, tribina, predavanja i radijskih emisija kako bi se isticala važnost odvojenog sakupljanja. Investicijske aktivnosti Društva, vezano za gospodarenje otpadom, nisu planirane zasebno, nego u okviru godišnjih planova nabave Društva za koje je navedeno da su sastavni dio spomenutih godišnjih poslovnih planova.

Prema podacima Društva, u 2019. su planirane nabave u vezi s gospodarenjem otpadom u vrijednosti od 7.973.000,00 kn. Najvećim dijelom odnose se na nabavu specijalnih komunalnih vozila i drugih vozila za obavljanje djelatnosti u vrijednosti od 4.474.000,00 kn, nabavu podzemnih i drugih vrsta spremnika te vrećica za odlaganje komunalnog otpada u vrijednosti od 2.660.000,00 kn te nabavu informatičke opreme i sustava za evidenciju pražnjenja spremnika u vrijednosti od 469.000,00 kn.

U 2020. Društvo je planiralo nabave u vezi s gospodarenjem otpadom u vrijednosti od 3.502.000,00 kn i najvećim dijelom odnose se na nabavu specijalnih komunalnih vozila i drugih vozila za obavljanje djelatnosti u vrijednosti od 1.580.000,00 kn, podzemnih i drugih vrsta spremnika te vrećica za odlaganje komunalnog otpada u vrijednosti od 1.382.000,00 kn i informatičke opreme i sustava za evidenciju pražnjenja posuda te druge opreme (kiper sanduk) u vrijednosti od 280.000,00 kn.

U poslovnim planovima Društva nisu utvrđene druge mjere, aktivnosti i ciljevi u vezi s gospodarenjem komunalnim otpadom na način kako su utvrđeni planovima gospodarenja komunalnim otpadom jedinica lokalne samouprave na čijem području Društvo obavlja javnu uslugu, Strateškim planom Društva za razdoblje od 2019. do 2021., odnosno Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022.

Državni ured za reviziju preporučuje u godišnjim poslovnim planovima Društva planirati ciljeve, mjere i aktivnosti gospodarenja otpadom u skladu s donesenim planovima gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave i strateškim planom Društva koji bi pridonijeli ostvarenju planskih ciljeva u gospodarenju otpadom utvrđenih na državnoj razini.

Ostvarenje planskih ciljeva u gospodarenju komunalnim otpadom

Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske i planovima gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave na čijem području Društvo obavlja javnu uslugu određeni su ciljevi za gospodarenje otpadom koje je potrebno postići do 2022. u odnosu na 2015.

Revizijom je obuhvaćena količina komunalnog otpada koja je sakupljena u okviru javne usluge i uslugama povezanim s javnom uslugom. Ukupno proizvedenu količinu komunalnog otpada na razini Republike Hrvatske Ministarstvo izračunava tako da količini komunalnog otpada sakupljenog u organizaciji jedinica lokalne samouprave pribraja dodatno utvrđene količine i procjene te količine sakupljene putem trgovine na malo. Navedene dodatno utvrđene količine i procjene te količine sakupljene putem trgovine na malo nisu obuhvaćene revizijom.

Vezano za cilj smanjenja ukupne količine proizvedenog komunalnog otpada za 5,0 % u Republici Hrvatskoj u odnosu na ukupno proizvedenu količinu komunalnog otpada u 2015., utvrđeno je da se na razini Društva u 2019. na području jedinica lokalne samouprave gdje Društvo obavlja javnu uslugu povećala sakupljena količina komunalnog otpada za 7,2 %, a u 2020. smanjila za 3,9 %.

U tablici broj 3 daju se podaci o ukupno sakupljenoj količini komunalnog otpada u okviru javne usluge Društva za 2019. i 2020. u odnosu na 2015. po jedinicama lokalne samouprave, prema podacima Društva.

Tablica broj 3

Ukupno sakupljena količina komunalnog otpada u okviru javne usluge Društva po jedinicama lokalne samouprave za 2019. i 2020. u odnosu na 2015.

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Ukupno sakupljena količina komunalnog otpada u 2015. (u t)	Ukupno sakupljena količina komunalnog otpada u 2019. (u t)	Povećanje ili smanjenje (u %)	Ukupno sakupljena količina komunalnog otpada u 2020. (u t)	Povećanje ili smanjenje (u %)
1	2	3	4 (3/2*100 - 100)	5	6 (5/2*100 -100)	
1.	Grad Šibenik	17 431,721	19 118,637	9,7	17 057,825	- 2,1
2.	Općina Bilice	917,459	559,657	-39,0	569,723	-37,9
Ukupno		18 349,180	19 678,294	7,2	17 627,548	-3,9

Iz tablice broj 3 vidljivo je da se u 2019. na području Grada Šibenika povećala ukupno sakupljena količina komunalnog otpada, dok se na području Općine Bilice smanjila ukupno sakupljena količina otpada komunalnog otpada u odnosu na 2015. U 2020. se ukupno sakupljena količina komunalnog otpada na području obje jedinice lokalne samouprave u kojima Društvo obavlja javnu uslugu smanjila u odnosu na 2015.

Revizijom je utvrđeno da je na području navedenih jedinica lokalne samouprave uveden individualizirani sustav odvoza komunalnog otpada na način da korisnici javne usluge mogu utjecati na ukupnu cijenu javne usluge ako smanje količine predanog miješanog komunalnog otpada.

Osim navedenog, vidljivo je da se ukupno sakupljena količina otpada u 2020. smanjila za 10,4 % u odnosu na 2019., što je, između ostalog, posljedica uzrokovana pandemijom koronavirusa odnosno smanjenja rada uslužnog sektora (zatvaranje ugostiteljskih objekata, smanjen broj turističkih noćenja i drugo).

Vezano za *cilj odvojenog prikupljanja 60,0 % proizведенog komunalnog otpada* (prvenstveno papir, staklo, plastika, metal, biootpad i drugo) do 2022., na razini Društva u 2019., u okviru javne usluge odvojeno je prikupljeno 11,2 % komunalnog otpada, a u 2020. odvojeno je prikupljeno 13,4 % komunalnog otpada, što je značajno manje od količine koju bi prema postavljenom cilju od 60,0 % trebalo prikupljati.

U tablici broj 4 daju se podaci o količini ukupno sakupljenog komunalnog otpada, odnosno miješanog komunalnog otpada i odvojeno prikupljenog komunalnog otpada u 2019. i 2020., po jedinicama lokalne samouprave, prema podacima Društva.

Tablica broj 4

Ukupno sakupljeni komunalni otpad, odnosno miješani komunalni otpad i odvojeno prikupljeni komunalni otpad u 2019. i 2020., po jedinicama lokalne samouprave

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	2019.				2020.					
		Ukupno sakupljeni komunalni otpad	Miješani komunalni otpad		Odvojeno prikupljeni komunalni otpad		Ukupno sakupljeni komunalni otpad	Miješani komunalni otpad			
		Količina (u t)	Količina (u t)	Udjel u sakupljenom komunalnom otpadu (u %)	Količina (u t)	Udjel u sakupljenom komunalnom otpadu (u %)	Količina (u t)	Količina (u t)	Udjel u sakupljenom komunalnom otpadu (u %)		
	1	2 (3 + 5)	3	4 (3/2*100)	5	6 (5/2*100)	7 (8 + 10)	8	9 (8/7*100)	10	11 (10/7*100)
1.	Grad Šibenik	19 118,637	17 006,154	89,0	2 112,483	11,0	17 057,825	14 789,006	86,7	2 268,819	13,3
2.	Općina Bilice	559,657	460,016	82,2	99,641	17,8	569,723	483,844	84,9	85,879	15,1
Ukupno		19 678,294	17 466,170	88,8	2 212,124	11,2	17 627,548	15 272,850	86,6	2 354,698	13,4

Iz tablice 4 vidljivo je da je udjel odvojeno prikupljenog otpada u sakupljenom komunalnom otpadu za 2019. na području Općine Bilice 17,8 % (najvećim dijelom odnosi se na odvojeno prikupljeni glomazni otpad 95,4 %), a na području Grada Šibenika 11,0 % (najvećim dijelom odnosi se na odvojeno prikupljeni glomazni otpad 92,8 %). Udjel odvojeno prikupljenog komunalnog otpada u sakupljenom komunalnom otpadu za 2020. je na području Općine Bilice 15,1 % (udjel odvojeno prikupljenog glomaznog otpada 76,5 %), a na području Grada Šibenika 13,3 % (udjel odvojeno prikupljenog komunalnog otpada 55,3 %). U podatke nisu uključeni podaci o odvojeno prikupljenom komunalnom otpadu putem reciklažnog dvorišta Bikarac jer navedenim reciklažnim dvorištem ne upravlja Društvo.

Jedan od ciljeva gospodarenja otpadom koje je potrebno postići do 2022. je *odvojeno prikupiti 40,0 % mase proizvedenog biootpada⁴* koji je sastavni dio komunalnog otpada. Za praćenje ostvarenja navedenog cilja potrebno je, osim količine odvojeno prikupljenog biootpada, utvrditi i masu proizvedenog biootpada.

Prema Izvješću o komunalnom otpadu, udjel biootpada u miješanom komunalnom otpadu na razini Republike Hrvatske iznosi 37,06 %, a izračunan je na temelju utvrđenog sastava miješanog komunalnog otpada u Republici Hrvatskoj uzimajući u obzir sljedeće sastavnice: vrtni otpad (5,68 %), kuhinjski otpad (30,93 %) te koža/kosti (0,45 %).

Društvo u 2019. i 2020. nije obavljalo analizu sastava komunalnog otpada kojom bi se utvrdila ukupna količina biootpada, odnosno udjel biootpada koji je odvojeno prikupljen u odnosu na količinu proizvedenog biootpada zbog čega je onemogućeno praćenje ostvarenja cilja iz planova gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave.

Trgovačko društvo Bikarac d.o.o. Centar za gospodarenje otpadom Šibensko-kninske županije u rujnu 2019. napravilo je Ispitivanje sastava i morfoloških svojstava miješanog komunalnog otpada koji se odlaže na odlagalište Bikarac u sklopu Županijskog centra za gospodarenje otpadom Bikarac d.o.o., kojim je, između ostalog, utvrđeno da na području Grada Šibenika udjel kuhinjskog otpada u miješanom komunalnom otpadu iznosi 36,2 %.

Društvo nije uspostavilo na području svih jedinica lokalne samouprave u kojima obavlja javnu uslugu i uslugu povezanu s javnom uslugom odvojeno prikupljanje biootpada, osim biootpada nastalog iz vrtova i parkova koji se prikupljao interventno (po pozivu mjesnog odbora). U Registru onečišćavanja okoliša (dalje u tekstu: ROO) za 2019. i 2020. nisu navedeni podaci o količini ukupno sakupljenog biootpada.

U vezi s ciljem *u sustavu gospodarenja komunalnim otpadom koji se odnosi na odlaganje na odlagališta manje od 25,0 % mase proizvedenog komunalnog otpada* Društvo ne raspolaže navedenim podacima jer sav komunalni otpad koji sakupi odvozi na odlagalište Bikarac ili predaje ovlaštenim preuzimateljima otpada na daljnju uporabu.

Jedna od mjera za postizanje cilja (odložiti na odlagališta manje od 25,0 % mase proizvedenog komunalnog otpada) je i *praćenje udjela biorazgradivog otpada u miješanom komunalnom otpadu*. Prema Uredbi o gospodarenju komunalnim otpadom, biorazgradivi komunalni otpad u okviru javne usluge je biootpad i otpadni papir i karton.

⁴ Biootpad je biološki razgradiv otpad iz vrtova i parkova, hrana i kuhinjski otpad iz kućanstava, restorana, ugostiteljskih i maloprodajnih objekata i slični otpad iz proizvodnje prehrabbenih proizvoda. Obuhvaća sljedeće ključne brojeve otpada: 20 01 08 (biorazgradivi otpad iz kuhinja i kantina), 20 01 25 (jestiva ulja i masti), 20 02 01 (biorazgradivi otpad iz vrtova i parkova) i 20 03 02 (otpad s tržnica).

Prema Pravilniku o gospodarenju otpadom, udjel biorazgradive sastavnice u biorazgradivom otpadu određuje se analizom otpada ili se određuje iz tablice koja je sastavni dio navedenog Pravilnika (Dodatak XIII). Prema navedenoj tablici, udjel biorazgradivog otpada u sastavu miješanog komunalnog otpada je 65,0 %.

Prema podacima iz tablice broj 5, u 2019. ukupno je sakupljeno 19 678,294 t komunalnog otpada, od čega je 19 535,654 t ili 99,3 % komunalnog otpada predano na odlagalište Bikarac, a 142,640 t ili 0,7 % predano je ovlaštenim preuzimateljima otpada na daljnju uporabu.

U 2020. ukupno je sakupljeno 17.627,548 t komunalnog otpada, od čega je Društvo 16 754,430 t ili 95,0 % predalo na odlagalište Bikarac, a 873,118 t ili 5,0 % predano je ovlaštenim preuzimateljima otpada na daljnju uporabu.

U tablici broj 5 daju se podaci o ukupno sakupljenom komunalnom otpadu predanom na odlagalište, upućenom na uporabu te na ostale postupke u 2019. i 2020., prema podacima Društva.

Tablica broj 5

**Sakupljeni komunalni otpad predan na odlagalište i
upućen na oporabu te na ostale postupke u 2019. i 2020.**

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	2019.						2020.							
		Ukupno sakupljen i komunaln i otpad	Komunalni otpad predan odlagalištu		Komunalni otpad upućen na oporabu		Komunalni otpad upućen na ostale postupke		Ukupno sakupljeni komunalni otpad	Komunalni otpad predan odlagalištu		Komunalni otpad upućen na oporabu		Komunalni otpad upućen na ostale postupke	
		Količina (u t)	Količina (u t)	Udjel (u %)	Količina (u t)	Udjel (u %)	Količina (u t)	Udjel (u %)	Količina (u t)	Količina (u t)	Udjel (u %)	Količina (u t)	Udjel (u %)	Količina (u t)	Udjel (u %)
	1	2 (3 + 5 + 7)	3	4 (3/2*100)	5	6 (5/2*100)	7	8 (7/2*100)	9 (10+12+14)	10	11 (10/9*100)	12	13 (12/9*100)	14	15 (14/9*100)
1.	Grad Šibenik	19 118,637	18 979,102	99,3	139,535	0,7	0	-	17 057,825	16 197,786	95,0	860,039	5,0	0	-
2.	Općina Bilice	559,657	556,552	99,4	3,105	0,6	0	-	569,723	556,644	97,7	13,079	2,3	0	-
Ukupno		19 678,294	19 535,654	99,3	142,640	0,7	0	-	17 627,548	16 754,430	95,0	873,118	5,0	0	-

S obzirom na to da se na području jedinica lokalne samouprave, u okviru javne usluge i usluge povezane s javnom uslugom, ne ostvaruju u dovoljnoj mjeri utvrđeni ciljevi gospodarenja komunalnim otpadom koji se odnose na smanjenje ukupne količine proizvedenog komunalnog otpada, odvojeno prikupljenog proizvedenog komunalnog otpada i odvojeno prikupljenog proizvedenog biootpada, Državni ured za reviziju mišljenja je da je za provedbu utvrđenih ciljeva potrebno daljnje ulaganje u opremu i vozila za prikupljanje odvojenih vrsta otpada te infrastrukturu, kao što je izgradnja dovoljnog broj reciklažnih dvorišta te druge mjere utvrđene planovima gospodarenja otpadom, što je u nadležnosti jedinica lokalne samouprave.

Planovima gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave utvrđene su mjere i aktivnosti za postizanje utvrđenih ciljeva na državnoj razini. Prema navedenim planovima Društvo je za pojedine mjere određeno kao nositelj ili sunositelj provedbe.

Društvo je sastavilo izvješća o stanju Društva za 2019. i 2020. u kojima su iskazani podaci o finansijskom položaju Društva (vrijednosno značajniji prihodi iskazani su prema djelatnostima, dok rashodi i drugi rezultati poslovanja nisu zasebno iskazivani).

U Izvješću o stanju Društva za 2019. podaci o investicijskim aktivnostima iskazani su opisno i količinski, a nisu iskazani vrijednosno kako je planirano godišnjim poslovni planom. Prema navedenom Izvješću, ostvarene investicijske aktivnosti za 2019. u vezi s gospodarenjem otpadom odnose se na nabavu stroja za visokotlačno pranje, press kontejnera, dva rolo kontejnera, dva komunalna tricikla, jedanaest ručnih čitača, 52 RFID čitača, porter vozila te dostavnog vozila.

U Izvješću o stanju Društva za 2020. podaci o investicijskim aktivnostima nisu iskazani. Prema dostavljenim podacima Društva, u 2020. izvršena su investicijska ulaganja vezano za gospodarenje komunalnim otpadom u vrijednosti od 1.937.446,00 kn, a najvećim dijelom odnose se na nabavu specijalnog komunalnog vozila za odvojeno sakupljanje otpada u vrijednosti od 1.188.430,00 kn, spremnika za prikupljanje otpadnog tekstila i obuće u vrijednosti od 195.600,00 kn, ugradnju kiper sanduka na specijalno vozilo u vrijednosti od 149.606,00 kn, vrtnih kompostera u vrijednosti od 88.500,00 kn, malog dostavnog vozila u vrijednosti od 77.010,00 kn te press kontejnera u vrijednosti od 75.000,00 kn.

Godišnja izvješća o stanju Društva za 2019. i 2020. ne sadrže podatke o poduzetim aktivnostima u vezi s gospodarenjem otpadom za koje je Društvo, u planovima gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave u kojima pruža javnu uslugu, određeno kao nositelj ili sunositelj.

Prema podacima iz izvještaja o provedbi planova gospodarenja otpadom Grada Šibenika i Općine Bilice za 2020., Društvo u okviru svojih nadležnosti aktivno sudjeluje u provedbi mjera i aktivnosti za postizanje utvrđenih ciljeva, a koje se, između ostalog, odnose na organizirano odvojeno prikupljanje vrijednih vrsta otpada (reciklabilni komunalni otpad) te problematičnog i krupnog (glomaznog) otpada. Također, Društvo je s Fondom za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost (dalje u tekstu: Fond) zaključilo dva ugovora o neposrednom sufinanciranju prijevoza otpada s otoka na otok/kopno, davanjem sredstava subvencije (za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2020. i za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2021.) radi kvalitetnijeg, postojanijeg i ekonomski učinkovitijeg sustava gospodarenja komunalnim otpadom na otocima u skladu s načelima održivog razvoja, zaštite okoliša i prirode i zaštitom javnog interesa te poticanja unaprjeđenja sustava odvojenog prikupljanja otpada na otocima. Tijekom 2020. i 2021. jedinice lokalne samouprave su putem Fonda nabavile ukupno 22 586 spremnika za odvojeno prikupljanje otpada. Podjela navedenih spremnika započela je koncem 2021. Nadalje, u 2020. Društvo je podijelilo 300 kompostera korisnicima javne usluge.

Također, Društvo je koncem 2020., na temelju ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava zaključenog s Ministarstvom zaštite okoliša i energetike (posredničko tijelo prve razine) i Fondom (posredničko tijelo druge razine) zaključenog u srpnju 2020., nabavilo specijalno komunalno vozilo za sakupljanje i odvoz odvojenog otpada u vrijednosti od 1.485.538,00 kn. Kako bi se smanjilo nelegalno odbacivanje otpada i pojava divljih odlagališta, Društvo koristi informacijski sustav za zaprimanje obavijesti o nepropisno odbačenom otpadu, na način da u suradnji s Gradom Šibenikom, po prijavi o nepropisno odbačenom otpadu, poduzima aktivnosti za njegovo uklanjanje. Osim navedenog, Društvo je u ožujku 2019. donijelo cjenike javnih usluga prema kojima se troškovi pružanja javne usluge određuju razmjerno stvarnoj količini predanog miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada u obračunskom razdoblju, pri čemu je kriterij količine otpada volumen spremnika otpada i broj pražnjenja spremnika, a obračunsko razdoblje čini jedan mjesec.

Državni ured za reviziju preporučuje u godišnjem izvješću o stanju Društva iskazivati podatke o ostvarenim prihodima, rashodima, izvršenim aktivnostima i ostvarenju ciljeva koji se odnose na gospodarenje komunalnim otpadom.

Također, preporučuje i nadalje provoditi aktivnosti i mjere u kojima je Društvo određeno kao nositelj ili sunositelj provedbe iz područja svoje djelatnosti kako bi se postigli ciljevi utvrđeni Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske i planovima gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave na čijem području Društvo obavlja javnu uslugu.

Sakupljanje i zbrinjavanje komunalnog otpada

Prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom, djelatnost prikupljanja otpada postupkom prikupljanja otpada i interventnog prikupljanja otpada te djelatnost oporabe, zbrinjavanja ili druge obrade otpada može obavljati pravna i fizička osoba – obrtnik nakon što ishodi odgovarajuću dozvolu.

Upravni odjel za zaštitu okoliša i komunalne poslove Šibensko-kninske županije izdao je Društvu u studenome 2018. dozvolu za gospodarenje otpadom za djelatnosti sakupljanja i oporabe otpada. Elaborat gospodarenja otpadom sastavni je dio dozvole za gospodarenje otpadom. Revizija dozvole odnosno provjera okolnosti koje utječu na ostvarivanje prava dodijeljenih dozvolom obavit će se do 30. studenoga 2023.

Društvo je upisano u očeviđnik prijevoznika otpada od ožujka 2018. Očeviđnike o nastanku i tijeku otpada vodi elektronički, putem mrežne aplikacije e-ONTO.

Grad Šibenik i Općina Bilice su odlukama o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada te izmjenama i dopunama navedenih odluka odredili da je Društvo davatelj javne usluge i usluge povezane s javnom uslugom te su utvrdili način pružanja navedenih usluga.

U tablici broj 6 daju se podaci o vremenu donošenja odluka o načinu pružanja javne usluge i načinu dodjele obavljanja javne usluge prema jedinicama lokalne samouprave.

Tablica broj 6

Podaci o vremenu donošenja odluka o načinu pružanja javne usluge i načinu dodjele obavljanja javne usluge prema jedinicama lokalne samouprave

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Datum donošenja odluke o načinu pružanja javne usluge ili izmjena odluke	Način dodjele obavljanja javne usluge
	1	2	3
1.	Grad Šibenik	20. 12. 2017. / 12. 9. 2018. 11. 12. 2019.	Odluka*
2.	Općina Bilice	31. 1. 2018. / 27. 11. 2018. 19. 12. 2019.	Odluka*

*Odluka o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada

Odluke o načinu pružanja javne usluge jedinica lokalne samouprave sadrže odredbe o: kriteriju obračuna količine otpada, standardnim veličinama i drugim bitnim svojstvima spremnika za sakupljanje otpada, najmanjoj učestalosti odvoza otpada prema područjima, obračunskim razdobljima kroz kalendarsku godinu, području pružanja javne usluge, općim uvjetima ugovora s korisnicima te adresi reciklažnog dvorišta na području jedinice lokalne samouprave.

Nadalje, sadrže odredbe o načinu provedbe javne usluge i usluge povezane s javnom uslugom, provedbi ugovora o korištenju javne usluge u slučaju nastupanja posebnih okolnosti (elementarna nepogoda, katastrofa i slično), načinu podnošenja prigovora i postupanju po prigovoru korisnika na neugodu uzrokovanoj sustavom prikupljanja komunalnog otpada, uvjetima za pojedinačno korištenje javne usluge, prihvatljivom dokazu izvršenja javne usluge za pojedinog korisnika javne usluge, cijeni obvezne minimalne javne usluge, načinu određivanja udjela korisnika javne usluge u slučaju kad su korisnici javne usluge kućanstva i koriste zajednički spremnik, a nije postignut sporazum o njihovim udjelima, načinu određivanja udjela korisnika javne usluge u slučaju kad su korisnici javne usluge kućanstva i pravne osobe ili fizičke osobe – obrtnici i koriste zajednički spremnik, a nije postignut sporazum o njihovim udjelima, ugovornoj kazni, kriterijima za određivanje korisnika javne usluge u čije ime jedinice lokalne samouprave preuzimaju obvezu plaćanja javne usluge, korištenju javne površine za prikupljanje otpada, količini krupnog otpada koji se preuzima u okviru javne usluge te načinu obračuna naknade za gradnju građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

U okviru pružanja javne usluge i usluge povezane s javnom uslugom, Društvo osigurava primopredaju miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada, reciklabilnog komunalnog otpada (odvojeno se prikuplja papir i karton, metal, plastika i staklo), problematičnog otpada te krupnog (glomaznog) otpada i zelenog otpada (granje i ostaci od orezivanja živice).

Korisniku usluge omogućena je odvojena predaja otpada korištenjem vrećica, individualnih spremnika, podzemnih spremnika, spremnika na javnim površinama, reciklažnog dvorišta te preuzimanje od strane Društva na zahtjev (poziv) korisnika javne usluge u dogovoren vrijeme. Sakupljanje krupnog (glomaznog) otpada i zelenog otpada omogućeno je u reciklažnom dvorištu i jednom godišnje (po pozivu) na lokaciji obračunskog mjestu korisnika javne usluge.

U tablici broj 7 daju se podaci o području pružanja javne usluge, površini jedinica lokalne samouprave, broju stanovnika te podaci o broju obračunskih mjeseta, spremnika na javnim površinama i reciklažnih dvorišta za 2020.

Tablica broj 7

Područje pružanja javne usluge,
površina jedinica lokalne samouprave te broj stanovnika,
korisnika usluge, obračunskih mesta i postavljenih spremnika u 2020.

Redni broj	Područje pružanja javne usluge	Površina (u km ²)*	Broj stanovnika**	Broj korisnika usluge***	Broj obračunskih mesta***	Broj spremnika ***	
						kod korisnika usluge	na javnim površinama
	1	2	3	4	5	6	7
1.	Grad Šibenik	404,93	46 332	23 246	17 303	10 935	369
2.	Općina Bilice	25,66	1 960	1 306	1 218	1 117	9
Ukupno		430,59	48 292	24 552	18 521	12 052	378

*Izvor: Plan gospodarenja otpadom Grada Šibenika za razdoblje 2018. – 2023. i Plan gospodarenja otpadom Općine Bilice za razdoblje od 2018. do 2022.

** Izvor: Državni zavod za statistiku, Podaci iz Popisa stanovništva za 2011.

*** Podaci Društva krajem 2020.

Društvo svoju djelatnost obavlja na području dvije jedinice lokalne samouprave ukupne površine 430,59 km² i s ukupnom populacijom stanovništava od 48 292 prema popisu iz 2011. Krajem 2020. bilo je 18 521 obračunsko mjesto s ukupno postavljenih 12 430 spremnika za prikupljanje otpada.

Od ukupnog broja spremnika Društvo je u 2020. sakupljalo komunalni otpad putem 218 spremnika za odvojeno prikupljanje papira i kartona, staklene, plastične i metalne ambalaže koji su bili postavljeni na javnim površinama te putem 12 212 spremnika za odlaganje preostalog (miješanog) komunalnog otpada, od čega se 12 052 spremnika odnose na individualne spremnike, a 160 na spremnike na javnim površinama (od kojih je 41 podzemni spremnik). Broj spremnika na određenoj lokaciji određuje se prema broju korisnika usluge. Nadalje, dodijelilo je 300 kompostera za kućnu uporabu.

Jedinice lokalne samouprave i Društvo nisu nabavili spremnike za odvojeno prikupljanje biootpada.

Spremnici postavljeni na javnoj površini imaju oznaku Društva, naziv vrste otpada za koju je spremnik namijenjen te kratku uputu o otpadu koji se prikuplja putem tog spremnika. Spremnici za komunalni otpad kod korisnika javne usluge, osim navedenog, imaju i oznaku koja je u Evidenciji o preuzetom otpadu pridružena korisniku javne usluge i obračunskom mjestu (čip ili bar kod). Za evidenciju o preuzetom komunalnom otpadu Društvo koristi programsko rješenje Eco mobile za očitavanje spremnika odnosno Sotkon waste system za očitavanje podzemnih spremnika te programsko rješenje Mikrogoran koje objedinjuje sve podatke i iz kojeg se izdaju fakture.

Obilježavanjem spremnika barkodom i RFID čipom te unosom podataka o spremniku i njegove lokacije u objedinjenu bazu podataka (Mikrogoran) omogućen je tablični prikaz spremnika po vrstama. Na vozila za sakupljanje otpada ugrađeni su RFID čitači te su nabavljeni i ručni čitači u svrhu očitavanja čipova spremnika pri njihovu pražnjenju. Broj korisnika koji su koristili uslugu odvoza komunalnog otpada u 2020. bio je 24 552.

Slika broj 1

Podzemni spremnici za miješani komunalni otpad na javnim površinama na području Grada Šibenika

Izvor: mrežne stranice Društva

Dinamiku odnosno termine i rute preuzimanja sadržaja spremnika miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada te njihov prijevoz od obračunskog mesta za svakog korisnika utvrđuje Društvo objavom rasporeda odvoza na mrežnim stranicama Društva te slanjem Upute o postupanju s miješanim komunalnim otpadom, biorazgradivim komunalnim otpadom i reciklabilnim (korisnim) komunalnim otpadom uz mjesecne račune.

Prema rasporedu odvoza otpada na području na kojem Društvo obavlja javnu uslugu i uslugu povezanu s javnom uslugom, spremnici za miješani komunalni otpad prazne se dva puta tjedno, a za odvojeno prikupljeni komunalni otpad jednom mjesecno.

Sakupljanje otpada obavlja se na način da se istim vozilom sakuplja otpad iz samo jedne jedinice lokane samouprave. Društvo je u vrijeme obavljanja revizije raspolagalo s 39 vozila za sakupljanje otpada, od kojih je sedam vozila za odvojeno sakupljanje otpada.

Prema odlukama o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada svih jedinica lokalne samouprave, spremnike za odlaganje otpada korisnik javne usluge smješta u objektima ili na zemljиштima koji su u njegovu vlasništvu te je odgovoran za svako njihovo namjerno oštećenje i nestanak.

Za korisnike javne usluge koji žive u višestambenim objektima u kojima nema uvjeta za držanje spremnika za otpad, nego se spremnici nalaze na javnoj površini, Društvo je dužno pribaviti suglasnost od nadležne jedinice lokalne samouprave za navedeni prostor te spriječiti odlaganje otpada drugih korisnika na korisnikovu obračunskom mjestu (npr. izradom boksova za spremnike ili na neki drugi način).

Slika broj 2

Spremniци za odvojeni komunalni otpad postavljeni na javnim površinama na području Grada Šibenika

Izvor: mrežne stranice Društva

Društvo je omogućilo sakupljanje miješanog komunalnog otpada putem individualnih spremnika na obračunskom mjestu korisnika usluge, dok se reciklabilni otpad i nadalje sakupljao putem spremnika za odvojeno prikupljanje otpada na javnim površinama (zeleni otoci).

Društvo nije omogućilo odvojeno prikupljanje biootpada putem zasebnih spremnika na obračunskom mjestu korisnika usluge niti na javnim površinama.

Prema odredbama članka 5. Uredbe o gospodarenju komunalnim otpadom koja je bila na snazi u 2019. i 2020., javna usluga se pruža i koristi u okviru sustava prikupljanja komunalnog otpada u skladu sa sljedećim standardima: korisniku usluge mora biti osigurana mogućnost odvojene predaje otpada na njegovom obračunskom mjestu i korištenjem reciklažnog dvorišta, mobilnog reciklažnog dvorišta te spremnika postavljenog na javnoj površini i odvoz glomaznog otpada. Odvojena primopredaja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada obavlja se putem spremnika kod korisnika usluge, na način da se otpadni papir i karton prikuplja odvojeno od biootpada. Nadalje, u okviru sustava prikupljanja komunalnog otpada pruža se javna usluga prikupljanja miješanog komunalnog otpada na lokaciji obračunskog mesta korisnika usluge i prikupljanja biorazgradivog komunalnog otpada na lokaciji obračunskog mesta korisnika usluge. U okviru sustava prikupljanja komunalnog otpada pružaju se bez naknade za korisnika usluge sljedeće usluge povezane s javnom uslugom: prikupljanje reciklabilnog komunalnog otpada na lokaciji obračunskog mesta korisnika usluge te prikupljanje otpadnog papira, metala, plastike, stakla i tekstila putem spremnika postavljenih na javnoj površini.

Odredbama članka 35., stavka 1. Zakona o održivom gospodarenju otpadom koji je bio na snazi u 2019. i 2020., propisano je da je izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave dužno osigurati izvršenje obveze odvojenog prikupljanja problematičnog otpada, biorazgradivog otpada, otpadnog metala, stakla, plastike, tekstila i krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na način da osigura, između ostalog, funkcioniranje jednog ili više reciklažnih dvorišta, odnosno mobilne jedinice na svom području te postavljanje spremnika za miješani komunalni otpad i spremnika za odvojeno prikupljanje otpadnog papira i kartona, biootpada, metala, stakla, plastike kod korisnika usluge i kad je to prikladno, spremnike za odvojeno prikupljanje otpadnog papira i kartona, metala, stakla, plastike i tekstila na javnoj površini. Prema odredbi članka 56. navedenog Zakona, osoba koja je aktima donesenim temeljem navedenog Zakona ovlaštena gospodariti biootpadom te jedinica lokalne samouprave dužni su u dokumentima koje donose temeljem navedenog Zakona osigurati odvojeno prikupljanje biootpada s ciljem kompostiranja, digestije ili energetske oporabe biootpada.

Planovima gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave na čijem području Društvo djeluje, određeno je da je za odvojeno prikupljanje biootpada potrebno osigurati odgovarajuće spremnike i vozila za odvojeno prikupljanje biootpada te potaknuti korisnike u ruralnim područjima, odnosno predgrađima urbanih sredina na kućno kompostiranje putem edukativno-informativnih letaka. Strateškim i godišnjim planskim dokumentima Društva planirano je poboljšanje sustava odvojenog prikupljanja korisnog otpada izdvojenog iz komunalnog otpada kroz nabavu spremnika za selektivno sakupljanje otpada, vrećica za odvojeno prikupljanje otpada i kućnih kompostera.

Prema obrazloženju odgovorne osobe Društva, na području djelovanja Društva nije odvojeno prikupljan biootpad s obzirom na to da Društvo nema tehničko-tehnološke uvjete za prikupljanje. Nadalje, Društvo je obrazložilo da je u 2020. i 2021. korisnicima dijelilo kompostere te da nije planiralo nabavu zasebnih spremnika za biootpad jer jedinice lokalne samouprave imaju mogućnost prijaviti se na javne pozive Fonda za nabavu navedenih spremnika.

Društvo nema mogućnost samostalnog zbrinjavanja biootpada te je u okviru postojećih mogućnosti potrebno poduzeti aktivnosti za pronaalaženje najekonomičnijeg rješenja (predaja otpada u najbližu kompostanu ili ovlaštenim oporabiteljima).

U 2021. započeo je s probnim radom Regionalni centar za gospodarenje otpadom Šibensko-kninske županije Bikarac u sklopu kojeg je biokompostana za prethodno izdvojeni biorazgradivi otpad, čime će se unaprijediti postojeći sustav gospodarenja otpadom te smanjiti količina odloženog otpada.

Prema odredbi članka 64. Zakona o gospodarenju otpadom koji je stupio na snagu u srpnju 2021., javna usluga prikupljanja komunalnog otpada (u dalnjem tekstu: javna usluga) podrazumijeva prikupljanje komunalnog otpada na području pružanja javne usluge putem spremnika od pojedinog korisnika i prijevoz i predaju tog otpada ovlaštenoj osobi za obradu takvog otpada.

Javna usluga je usluga od općeg interesa, a uključuje sljedeće usluge: uslugu prikupljanja na lokaciji obračunskog mjesta korisnika usluge miješanog komunalnog otpada, biootpada, reciklabilnog komunalnog otpada i glomaznog otpada jednom godišnje te uslugu preuzimanja otpada u reciklažnom dvorištu i uslugu prijevoza i predaje otpada ovlaštenoj osobi. Izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave dužno je na svom području osigurati obavljanje javne usluge prikupljanja komunalnog otpada na kvalitetan, postojan i ekonomski učinkovit način, izbjegavajući neopravdano visoke troškove, u skladu s načelima održivog razvoja, zaštite okoliša, osiguravajući pri tome javnost rada kako bi se osiguralo odvojeno prikupljanje miješanog komunalnog otpada iz kućanstava i drugih izvora, biootpada iz kućanstava, reciklabilnog komunalnog otpada, opasnog komunalnog otpada i glomaznog otpada iz kućanstava. Područje pružanja javne usluge je područje jedinice lokalne samouprave. Javna usluga nije komunalna djelatnost.

Prema odredbama članka 69., stavka 1., točaka 1., 4. i 5. Zakona o gospodarenju otpadom, davatelj usluge (Društvo) je dužan gospodariti s odvojeno prikupljenim komunalnim otpadom, uključujući preuzimanje i prijevoz tog otpada, sukladno redu prvenstva gospodarenja otpadom i način na koji ne dovodi do miješanja odvojeno prikupljenog komunalnog otpada s drugom vrstom otpada ili otpadom koji ima drukčiju svojstva, dužan je osigurati korisniku usluge spremnike za primopredaju komunalnog otpada te preuzeti sadržaj spremnika od korisnika usluge i to odvojeno miješani komunalni otpad, biootpad, reciklabilni komunalni otpad i glomazni otpad.

Državni ured za reviziju preporučuje u narednom razdoblju planirati aktivnosti za osiguranje preduvjeta za odvojeno prikupljanje biootpada na obračunskom mjestu korisnika usluge i javnim površinama te poduzeti aktivnosti za pronalaženje najekonomičnijeg načina zbrinjavanja biootpada.

Nadogradnja sustava gospodarenja komunalnim otpadom na području gdje Društvo obavlja javnu uslugu započela je postavljanjem dodatnih spremnika za odvojeno prikupljanje komunalnog otpada na javnim površinama te podjelom individualiziranih spremnika za odvojeno prikupljanje papira i kartona te plastike.

Prema podacima Društva, tijekom 2020. Gradu i Općini isporučeno je 150 spremnika za odvojeno prikupljanje otpada (papir i karton, plastika i staklo) na javnim površinama te 16 individualnih spremnika za odvojeno prikupljanje papira i kartona te plastike, a u 2021. još 22 420 individualnih spremnika za odvojeno prikupljanje papira i kartona te plastike, koje je financirao Fond, a temeljem prijave na Javni poziv za iskaz interesa za nabavu spremnika za odvojeno prikupljanje komunalnog otpada iz travnja 2018. te izmjene i dopune Javnog poziva iz svibnja 2018. na koji su se prijavile jedinice lokalne samouprave na području djelovanja Društva. Društvo je u 2020. postavilo 117 spremnika, a u 2021. još 27 spremnika za odvojeno prikupljanje komunalnog otpada na javnim površinama. Tijekom 2021. Društvo je započelo podjelu individualnih spremnika za odvojeno prikupljanje komunalnog otpada na području Grada Šibenika, a Općina Bilice započela je podjelu individualnih spremnika na svom području. Prema podacima Društva, koncem 2021. je na području Grada Šibenika podijeljeno 4 496 individualnih spremnika, a na području Općine Bilice 450 individualnih spremnika.

Društvo nije s Gradom Šibenikom i Općinom Bilice zaključilo ugovore o korištenju i upravljanju spremnicima za odvojeno prikupljanje otpada kojima bi se uredili međusobni odnosi za spremnike koji su u vlasništvu jedinica lokalne samouprave.

Državni ured za reviziju preporučuje zaključivanje ugovora o korištenju i upravljanju nabavljenim spremnicima za odvojeno prikupljanje otpada s Gradom Šibenikom i Općinom Bilice.

Društvo zbrinjava komunalni otpad na temelju ugovora o pružanju usluge zbrinjavanja komunalnog otpada s područja Grada Šibenika i Općine Bilice iz svibnja 2014. s trgovačkim društvom u stopostotnom vlasništvu Grada Šibenika koje upravlja odlagalištem Bikarac.

Komunalni otpad koji se predaje na odlagalište najvećim dijelom odnosi se na miješani komunalni otpad koji se sakuplja putem spremnika na javnim površinama ili obračunskom mjestu korisnika usluge. Osim miješanog komunalnog otpada, na odlagalište se vozilima Društva prevozi i odvojeno prikupljeni komunalni otpad koji se najvećim dijelom odnosi na glomazni otpad.

Komunalni otpad se pri dovozu na odlagalište važe radi utvrđivanja količina predanog otpada. Odvojeno prikupljeni komunalni otpad koji se ne predaje na navedeno odlagalište prevozi se ovlaštenim preuzimateljima otpada.

Na području Šibensko-kninske županije izgrađen je Centar za gospodarenje otpadom Bikarac kao dio cijelokupnog projekta za uspostavu integriranog županijskog sustava gospodarenja otpadom koji je započeo s probnim radom u prosincu 2021. U sklopu Centra izgrađeni su postrojenje za mehaničko-biološku obradu otpada (MBO), dvije pretovarne stanice, odlagališna ploha sa sustavom odvodnje procjednih i oborinskih voda te infrastruktura koja uključuje upravnu zgradu s parkiralištem, unutarnje prometnice, trafostanice i drugo. Prema Glavnому sporazumu o Regionalnom županijskom centru za gospodarenje otpadom – Bikarac iz 2007. i Operativnom aneksu navedenog Glavnog sporazuma iz 2015. koje su potpisale sve jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na području Šibensko-kninske županije, sav prikupljeni otpad nastao na području njihove teritorijalne nadležnosti će se preuzeti, obraditi i zbrinuti u navedenom Centru. Centrom će upravljati navedeno trgovačko društvo koje upravlja odlagalištem Bikarac.

- Odvojeno prikupljanje komunalnog otpada putem reciklažnih dvorišta

Prema odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom, izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave dužno je osigurati izvršenje obveze odvojenog prikupljanja problematičnog otpada, biorazgradivog otpada, otpadnog metala, stakla, plastike, tekstila i krupnog (glomaznog) komunalnog otpada funkcioniranjem jednog ili više reciklažnih dvorišta, odnosno mobilne jedinice na svom području, postavljanjem spremnika za odvojeno prikupljanje kod korisnika usluge i, kad je to prikladno, postavljanjem spremnika za odvojeno prikupljanje na javnoj površini.

Jedinica lokalne samouprave koja ima 3 000 stanovnika ili manje, a nije osigurala funkcioniranje reciklažnog dvorišta, dužna je osigurati funkcioniranje reciklažnog dvorišta posredstvom mobilne jedinice koja se smatra reciklažnim dvorištem, jedinica koja ima više od 3 000 stanovnika dužna je osigurati funkcioniranje najmanje jednog reciklažnog dvorišta i još po jedno na svakih idućih 25 000 stanovnika, koja ima više od 100 000 stanovnika najmanje četiri reciklažna dvorišta i još po jedno na svakih idućih 30 000 stanovnika, a u naseljima u kojima se ne nalazi reciklažno dvorište dužna je osigurati funkcioniranje reciklažnog dvorište posredstvom mobilne jedinice.

Više jedinica lokalne samouprave može sporazumno osigurati zajedničko ispunjenje obveze osiguravanja funkcioniranja reciklažnog dvorišta posredstvom mobilne jedinice koja se u smislu navedenog Zakona smatra reciklažnim dvorištem.

Vrste otpada koje je osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem dužna zaprimati propisane su Pravilnikom o gospodarenju otpadom, prema kojem je u reciklažno dvorište obvezno zaprimati 51 vrstu otpada.

Reciklažno dvorište je nadzirani prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada, a mobilna jedinica, odnosno mobilno reciklažno dvorište je pokretna tehnička jedinica koja nije građevina ili dio građevine, a služi odvojenom prikupljanju i skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada.

Na području Grada Šibenika je jedno reciklažno dvorište (u sklopu odlagališta Bikarac) na koje se odlaže otpad s područja Grada Šibenika i Općine Bilice. S obzirom na broj stanovnika Grad Šibenik obvezan je osigurati funkcioniranje najmanje još jednog reciklažnog dvorišta te je u svrhu realizacije izrađena potrebna projektna dokumentacija i u srpnju 2020. ishodovana građevinska dozvola za gradnju reciklažnog dvorišta.

Nadalje, Grad Šibenik je u postupku ishodovanja lokacijske dozvole za reciklažno dvorište za građevni otpad. Općina Bilice nema reciklažno dvorište. Planom gospodarenja otpadom Općine Bilice za razdoblje od 2018. do 2022., planirana je u 2019. nabava mobilnog reciklažnog dvorišta. Do vremena obavljanja revizije mobilno reciklažno dvorište nije nabavljeno.

Društvo je od prosinca 2018. do ožujka 2020. imalo svoju sortirnicu u kojoj su se izdvajali papir, plastika staklo te metal. Procijenjeni najveći mogući kapacitet tehnološkog procesa sortiranja otpada bio je 5 256 t godišnje. Prema očitovanju Društva, sortirnica je zatvorena zbog ekonomski neisplativog poslovanja.

Financiranje sustava gospodarenja komunalnim otpadom

- Cijena javne usluge

Prema odredbama članka 33. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, davatelj usluge dužan je obračunati cijenu javne usluge na način kojim se osigurava primjena načela „onečićivač plaća” i koja osigurava ekonomski održivo poslovanje te sigurnost, redovitost i kvalitetu pružanja usluge sukladno odredbama navedenog Zakona i Uredbe o gospodarenju komunalnim otpadom.

Društvo obračunava cijenu javne usluge primjenom načela „onečićivač plaća” razmjerno količini predanog otpada na području Grada Šibenika i Općine Bilice na kojima gospodari otpadom.

U skladu s odlukama o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada te usluga povezanih s javnom uslugom koje su donijele jedinice lokalne samouprave na čijem području Društvo obavlja javnu uslugu, Društvo troškove pružanja javne usluge određuje razmjerno količini predanog otpada u obračunskom razdoblju, pri čemu je kriterij za obračun količine otpada volumen spremnika otpada i broj pražnjenja spremnika.

Utvrđena cijena javne usluge sadrži mjesecnu cijenu obvezne minimalne javne usluge i jediničnu cijenu javne usluge za količinu predanog miješanog komunalnog otpada prema volumenu spremnika, a plaća se za obračunsko mjesto i obračunsko razdoblje. Korištenje javne usluge obračunava se za razdoblje od jednog mjeseca.

Prema utvrđenim cjenicima za područje Grada Šibenika i Općine Bilice, kućanstva u individualnom stanovanju mogu preuzeti spremnike volumena 80 l, 120 l i 240 l.

Za korisnike koji zajednički koriste spremnik (višestambene zgrade) cijena obvezne minimalne javne usluge određena je prema volumenu spremnika ovisno o broju članova kućanstva (80 l za jednog i dva člana kućanstva, 120 l za tri i četiri člana kućanstva, a 240 l za pet i više članova kućanstva). Ako nisu postignuti sporazumi o udjelima pojedinog korisnika, Društvo određuje udjele korisnika u zajedničkim spremnicima ovisno o broju članova kućanstva pojedinog korisnika prema matematičkom izrazu koji je sadržan u cjeniku.

Broj fizičkih osoba u kućanstvu na obračunskom mjestu korisnika Društvo utvrđuje na temelju izjava korisnika, podataka od predstavnika stanara u zgradama, obavijesti samih korisnika te prema podacima kontrolora Društva.

Za pravne osobe i fizičke osobe – obrtnike koji obavljaju gospodarske djelatnosti utvrđene su različite cijene minimalne javne usluge koje se obračunavaju mjesечно po kategorijama. Pravne osobe i fizičke osobe – obrtnici razvrstane su u kategorije ovisno o djelatnosti, površini, koeficijentu proizvodnje otpada i minimalno zaduženom spremniku te djelatnostima koji imaju posebne režime odvoza.

Pravne osobe i fizičke osobe – obrtnici koje obavljaju djelatnosti mogu preuzeti spremnike (120 l, 240 l, 1 100 l, 5 000 l, 7 000 l, 21 000 l, press kontejnere od 5 m³, 8 m³, 10 m³ i 16 m³ te kartice za podzemne spremnike). Također, pravne osobe i fizičke osobe – obrtnici mogu koristiti vlastite spremnike koje je odobrilo Društvo na način da imaju zalipljen bar kod i čip koji se preuzimaju od Društva te uzeti u najam spremnike Društva. U slučaju da gospodarski subjekti zajednički koriste spremnik ili više zajedničkih spremnika na javnoj površini (pravne osobe odnosno fizičke osobe – obrtnici) ili fizičke osobe u kućanstvu i pravne osobe odnosno fizičke osobe – obrtnici, udjeli korisnika računaju se prema matematičkom izrazu koji je sadržan u cjeniku, ako nisu postignuti sporazumi o udjelima. Društvo određuje udjel pojedinog korisnika prema izračunu ovisno o broju članova kućanstva, površini pojedinog korisnika (kućanstva i pravne osobe i fizičke osobe – obrtnika) i koeficijenta proizvodnje otpada. Ako više pravnih osoba i fizičkih osoba – obrtnika koriste zajedničke spremnike, a nisu postigle sporazum o udjelima, Društvo određuje udjel svakog korisnika ovisno o površini korisnika i koeficijentu proizvodnje otpada. Koeficijenti proizvodnje otpada određeni su cjenicima Društva (za kućanstva je jedan, a za pravne osobe i fizičke osobe – obrtnike određeni su po kategorijama). Zbroj udjela svih korisnika u zajedničkom spremniku uvijek mora iznositi jedan. Prema obrazloženju odgovorne osobe Društva, nisu zaprimljeni sporazumi o udjelima korisnika u zajedničkim spremnicima.

Cijena za pražnjenje spremnika otpada (cijena za količinu prikupljenog otpada) za kućanstva i sve kategorije pravnih osoba i fizičkih osoba – obrtnika tijekom 2019. i 2020. iznosila je 0,038 kn/l.

Programskim rješenjima (Eco mobile, Sotkon waste i Mikrogoran) koje koristi Društvo uspostavljena je digitalna evidencija o preuzetom komunalnom otpadu s datumom, točnim vremenom odvoza i količinom primopredaja otpada, koja, između ostalog, služi i za dokazivanje izvršenja usluga odvoza otpada. Veći ili manji broj odvoza znači višu ili nižu cijenu usluge koju korisnici plaćaju na kraju svakog obračunskog razdoblja (jedan mjesec) jer manji broj odvoza znači i manju količinu predanog komunalnog otpada. Manji broj odvoza komunalnog otpada omogućen je samo korisnicima koji imaju individualizirane spremnike. Za korisnike zajedničkih spremnika na javnim površinama broj odvoza određen je prema rasporedu odvoza otpada Društva koji je unaprijed zadan. Za korisnike podzemnih spremnika na javnim površinama broj odvoza utvrđuje se prema broju otvaranja spremnika putem dodijeljenih kartica korisnicima, a količina se obračunava za 40 l. Prema podacima Društva, na javnim površinama na području Grada Šibenika za miješani komunalni otpad u 2020. bilo je 160 spremnika. Od ukupnog broja spremnika na javnim površinama za miješani komunalni otpad na području Grada Šibenika u 2020. bio je 41 podzemni spremnik.

Prema obrazloženju odgovorne osobe Društva, tijekom 2022. planira se za područje Grada Šibenika nabava pet kompleta podzemnih spremnika za odvojeno sakupljanje otpada (plastika, papir i karton, metal i staklena ambalaža) od Grada Šibenika putem Fonda.

Cijena javne usluge za Grad Šibenik i Općinu Bilice sastoji se od fiksнog dijela cijene (cijena obvezne minimalne javne usluge) i varijabilnog dijela cijene (jedinična cijena za količinu predanog miješanog komunalnog otpada) te ugovorne kazne. Fiksni dio cijene javne usluge (cijena obvezne minimalne javne usluge) obuhvaća troškove nabave i održavanja opreme za prikupljanje otpada, troškove prijevoza otpada, troškove obrade otpada, prijevoza i obrade glomaznog otpada koji se prikuplja u okviru javne usluge, troškove osoblja, planirane troškove ulaganja u sustav i sve druge troškove osim direktnih troškova zbrinjavanja miješanog komunalnog otpada. Varijabilni dio cijene javne usluge (jedinična cijena za količinu predanog miješanog komunalnog otpada) obuhvaća troškove zbrinjavanja miješanog komunalnog otpada. Ugovorna kazna obračunava se ako je korisnik postupio protivno Odluci o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog otpada.

Fiksni dio cijena odnosi se na cijenu obvezne minimalne javne usluge (OMJU) kao dio strukture cijene javne usluge koju je potrebno osigurati kako bi sustav sakupljanja komunalnog otpada mogao ispuniti ekonomski održivo poslovanje te sigurnost, redovitost i kvalitetu pružanja javne usluge.

Varijabilni dio cijene javne usluge odnosi se na količinu predanog komunalnog otpada i sastoji se od jedinične cijene za pražnjenje volumena spremnika komunalnog otpada, broja pražnjenja spremnika komunalnog otpada u obračunskom razdoblju i udjela korisnika u korištenju spremnika, što se utvrđuje prema matematičkoj formuli.

Prema podacima iz poslovnih knjiga Društva, u 2019. ispostavljeni su računi za fiksni dio cijene (OMJU) u iznosu od 21.763.660,00 kn, a za varijabilni dio cijene u iznosu od 5.253.385,00 kn te je udjel varijabilnog dijela cijene u ukupnoj cijeni javne usluge iznosio 24,1 %. U 2020. ispostavljeni su računi za fiksni dio cijene (OMJU) u iznosu od 20.601.306,00 kn, a za varijabilni dio cijene u iznosu od 5.137.400,00 kn te je udjel varijabilnog dijela cijene u ukupnoj cijeni javne usluge iznosio 24,9 %. U 2020. ostvareni su manji prihodi od fiksнog dijela cijene (OMJU) u odnosu na 2019. za 1.162.354,00 kn ili 5,3 %, najvećim dijelom jer su presudom Visokog upravnog suda Republike Hrvatske od 23. prosinca 2019. ukinute odredbe iz cjenika od 27. ožujka 2019. koji se primjenjuje od 1. svibnja 2019., a koje su se odnosile na obveznu cijenu minimalne javne usluge za iznajmljivače ležajeva u kućanstvima, a koja je bila određena po ležaju.

Odluke o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog otpada za Grad Šibenik i Općinu Bilice sadrže i odredbe o ugovornoj kazni te su opisani postupci za koje se plaća ugovorna kazna, način utvrđivanja izvršenja postupaka i visina ugovorne kazne za korisnike javne usluge. Ugovorne kazne određene su ovisno o postupcima (prekršajima). Primjerice, ako korisnik javne usluge za dva uzastopna obračunska razdoblja odlaže miješani komunalni otpad u količini koja premašuje volumen ugovorenog spremnika, ugovorna kazna obračunava se u visini dodatnih 50,0 % volumena ugovorenog spremnika u obračunskom razdoblju. Određeno je da visina cijene ugovorne kazne mora biti razmjerna troškovima uklanjanja posljedica postupanja protivno ugovoru, a obračunava cijenu obrade i zbrinjavanja određenog volumena otpada (kn/l), vrijeme rada radnika – satnica (kn/h) i udaljenost od lokacije obračunskog mjesta na kojoj je korisnik javne usluge postupio protivno Ugovoru (potrošnja goriva (l goriva), cijena goriva (kn/l) i udaljenost (km)).

Postupci (prekršaji) za koje se plaća ugovorna kazna na području Grada Šibenika i Općine Bilice su ako korisnik javne usluge ne vrši predaju otpada davatelju javne usluge, a utvrdi se da koristi nekretninu, ako za dva uzastopna obračunska razdoblja odlaže miješani komunalni otpad u količini koja premašuje volumen ugovorenog spremnika, odlaže miješani komunalni otpad izvan spremnika za miješani komunalni otpad i/ili biorazgradivi komunalni otpad, poklopac ugovorenog spremnika ne može se u potpunosti zatvoriti pri odvozu otpada, uz ugovoren spremnik nalazi se rasuti otpad, otpad odložen u vrećice koje nisu od davatelja javne usluge ili su odložene druge vrste otpada bez prethodne najave davatelju javne usluge (glomazni otpad), koristan komunalni otpad nije razvrstan u vrećicama/spremnicima na način predviđen navedenom Odlukom, korisnik javne usluge u vreće/spremnike za reciklabilni otpad odlaže miješani komunalni otpad, korisnik javne usluge odlaže glomazni otpad na javnu površinu bez prethodnog dogovora s davateljem javne usluge. Za područje Grada Šibenika, osim navedenog, određena je ugovorna kazna ako korisnik nakon isteka jednogodišnjeg odobrenja za nekorištenje nekretnine davatelju javne usluge ne dostavi obračun potrošnje električne energije iz kojeg je razvidno da korisnik usluge nije koristio nekretninu.

Društvo u 2019. i 2020. nije obračunavalo ugovornu kaznu te nije ostvarilo prihode od ugovornih kazni.

Državni ured za reviziju preporučuje u slučajevima u kojima korisnici usluge postupaju protivno ugovoru i za koje se plaća ugovorna kazna postupati u skladu s odlukama o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada jedinica lokalne samouprave na čijem području Društvo obavlja javnu uslugu.

Podaci o strukturi cijene javne usluge prema području pružanja javne usluge i utvrđenim cjenicima važećim u 2019. i 2020. za kućanstva i za pravne i fizičke osobe koje obavljaju gospodarsku djelatnost dane su na mrežnim stranicama Društva.⁵

Za područje Grada Šibenika i Općine Bilice tijekom 2019. i 2020. cjenicima su utvrđene iste cijene pružanja javnih usluga za kućanstva i pravne i fizičke osobe koje obavljaju gospodarsku djelatnost.

Za područje Grada Šibenika tijekom 2019. primjenjivan je cjenik javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada donesen 27. kolovoza 2018. (primjenjivao se od 1. studenoga 2018.) i cjenik javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada donesen 27. ožujka 2019. (primjenjuje se od 1. svibnja 2019.) na koje je suglasnost dao gradonačelnik Grada Šibenika u rujnu 2018. i ožujku 2019. Tijekom 2020. primjenjivan je cjenik javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada donesen 27. ožujka 2019. (primjenjuje se od 1. svibnja 2019.). Na mrežnim stranicama Društva objavljena je obavijest da su presudom Visokog upravnog suda RH od 23. prosinca 2019. ukinute odredbe iz cjenika od 27. ožujka 2019. koji se primjenjuje od 1. svibnja 2019. (točke 13. i 14. iz tablice 2 cjenika), a koje su se odnosile na cijenu obvezne minimalne javne usluge za iznajmljivače ležajeva u kućanstvima koja je bila određena po ležaju.

Za područje Općine Bilice tijekom 2019. primjenjivan je cjenik javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada donesen 26. rujna 2018. (primjenjivao se od 1. studenoga 2018.) i cjenik javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada donesen 27. ožujka 2019. (primjenjuje se od 1. svibnja 2019.) na koje je suglasnost dao načelnik Općine Bilice u listopadu 2018. i ožujku 2019.

⁵ <http://cistoca-sibenik.hr/index.php/odvoz-komunalnog-otpada/>

Tijekom 2020. (12. veljače 2020., a primjenjuje se od 1. travnja 2020.) donesen je cjenik javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog otpada za područje Općine Bilice na koji je suglasnost dao načelnik Općine Bilice u veljači 2020. U navedenom cjeniku izuzete su odredbe vezane za obveznu cijenu minimalne javne usluge za iznajmljivače ležajeva u kućanstvima (presuda Visokog upravnog suda od 23. prosinca 2019.), a ostale odredbe cjenika koji se primjenjivao od 1. svibnja 2019. ostale su nepromijenjene.

Krupni glomazni otpad za kućanstva u ukupnoj godišnjoj količini do 3 m³ prikuplja se na lokaciji korisnika usluge bez naknade. Za krupni glomazni otpad u godišnjoj količini većoj od 3 m³, miješani komunalni otpad i sličan otpad koji se preuzima po pozivu korisnika cjenikom od veljače 2020. koji je objavljen na mrežnim stranicama Društva utvrđena je naknada za odvoz i deponiranje otpada u iznosu od 155,22 kn po m³ bez poreza na dodanu vrijednost. U reciklažnom dvorištu kojim upravlja drugo trgovačko društvo, fizičke osobe – građani samostalno mogu odložiti godišnje bez naknade do 1 000 kg krutog otpada i 20 litara otpada u tekućem stanju prema uputi za korištenje reciklažnog dvorišta i popisu otpada koji se odlaže na reciklažno dvorište, između kojeg je i glomazni otpad.

Prema izvješćima iz ROO-a, u 2019. je prikupljeno 1 959,444 t krupnog glomaznog otpada na području Grada Šibenika, a na području Općine Bilice 95,016 t. Na području Grada Šibenika u 2020. prikupljeno je 1 253,860 t krupnog glomaznog otpada, a na području Općine Bilice 65,720 t.

Prema knjigovodstvenim podacima za poslovnu jedinicu sakupljanje, sortiranje i odvoz otpada u 2019. ostvareni su prihodi od izvanrednih usluga za odvoz otpada po pozivu korisnika u iznosu od 107.071,00 kn, a u 2020. u iznosu od 558.264,00 kn.

Odlukama o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada za područje Grada Šibenika i Općine Bilice određeno je da se iznos naknade za gradnju građevina za gospodarenje otpadom utvrđuje temeljem godišnjeg plana gradnje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom koji donose predstavnička tijela, najkasnije u prosincu tekuće godine za iduću godinu. Za Grad Šibenik i Općinu Bilice za 2019. i 2020. nisu doneseni planovi gradnje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom. U cijenu javne usluge za područje Grada Šibenika i Općine Bilice tijekom 2019. i 2020. nije uključena naknada za gradnju građevina za gospodarenje otpadom.

Prema odredbama članka 75. Zakona o gospodarenju otpadom, strukturu cijene javne usluge čini cijena za količinu predanog miješanog komunalnog otpada i cijena obvezne minimalne javne usluge, a omjer cijene za količinu predanog miješanog otpada i cijene obvezne minimalne javne usluge u cijeni javne usluge mora biti odmijeren na način koji će osigurati obavljanje javne usluge na kvalitetan, postojan i ekonomski učinkovit način, izbjegavajući neopravdano visoke troškove, u skladu s načelima održivog razvoja, zaštite okoliša, javnosti rada i načela onečišćivač plaća, kako bi se osiguralo i poticalo odvojeno prikupljanje otpada.

Prema odredbama članka 76. navedenog Zakona, na području pružanja javne usluge treba se primjenjivati jedinstvena cijena obvezne minimalne javne usluge (fiksni dio cijene javne usluge) za korisnike usluga razvrstane u kategoriju korisnika kućanstvo i u kategoriju korisnika koji nije kućanstvo. Prema odredbama članka 178. navedenog Zakona, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave dužno je donijeti Odluku o načinu pružanja javne usluge u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu navedenog Zakona, odnosno do 31. siječnja 2022. Davatelj javne usluge dužan je donijeti i novi cjenik javne usluge u roku od tri mjeseca od dana donošenja navedene odluke, odnosno do 30. travnja 2022.

Državni ured za reviziju preporučuje cijenu javne usluge odrediti na način kojim se potiče odvojeno prikupljanje komunalnog otpada, odnosno uvesti sustav odvoza i naplate koji omogućuje da se za manju količinu predanog miješanog komunalnog otpada plaća manja cijena javne usluge kako bi se potaknulo korisnike usluga na stvaranje manjih količina miješanog komunalnog otpada te kompostiranje i odvajanje otpada.

- Knjigovodstveno praćenje prihoda i rashoda od obavljanja javne usluge

Prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom koji je bio na snazi u 2019. i 2020., davatelj javne usluge koji obavlja i drugu djelatnost, mora osigurati knjigovodstveno vjerodostojno praćenje prihoda i rashoda djelatnosti i organizacijsko razdvajanje obavljanja djelatnosti.

Prema uspostavljenoj organizacijskoj shemi Društva, utvrđenoj Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta, javna usluga obavlja se u okviru Sektora operativnih poslova u poslovnoj jedinici služba sakupljanja, sortiranja, odvoza i održavanja. Osim javne usluge sakupljanja otpada, sortiranja i odvoza otpada, Društvo na području Grada Šibenika obavlja održavanje čistoće javnih površina, održavanje zelenih površina i održavanje plaža.

Knjigovodstvene evidencije Društva vode se po poslovnim jedinicama. Troškovi zajedničkih službi (Uprava, Opći, pravni i kadrovski poslovi, Finansijsko-računovodstveni poslovi) raspoređuju se prema ključu broja zaposlenih u postotku po poslovnim jedinicama. Pojedini prihodi i rashodi javne usluge u 2019. i 2020. nisu bili posebno evidentirani te nije moguće na brz i jednostavan način iz knjigovodstvenih evidencija utvrditi prihode i rashode od javne usluge i usluge povezane s javnom uslugom te po jedinicama lokalne samouprave.

Za 2019. i 2020. Društvo nije sastavljalo pregled prihoda i rashoda od obavljanja javne usluge. Prema obrazloženju odgovorne osobe Društva, od ožujka 2022. knjigovodstveno se prate odvojeno prihodi i rashodi od javne usluge po jedinicama lokalne samouprave, uvedena je knjigovodstvena evidencija za Općinu Bilice kao nova organizacijska jedinica te se od početka 2022. posebno iskazuju prihodi od prodaje odvojeno prikupljenog otpada.

Prema Zakonu o gospodarenju otpadom, davatelj usluge koji osim pružanja javne usluge obavlja i druge poslove, dužan je voditi evidenciju prihoda i rashoda od javne usluge tako da je u svakom trenutku moguće utvrditi postojeće prihode i rashode od javne usluge.

U tablici broj 8 daju se podaci o ostvarenim prihodima i rashodima od djelatnosti gospodarenja otpadom prema knjigovodstvenim podacima Društva za poslovnu jedinicu sakupljanje, sortiranje i odvoz otpada u okviru koje se obavlja javna usluga u odnosu na ukupno ostvarene prihode i rashode Društva za 2019. i 2020.

Tablica broj 8

Ostvareni prihodi i rashodi od djelatnosti gospodarenja otpadom u odnosu na ukupno ostvarene prihode i rashode Društva za 2019. i 2020.

Redni broj	Djelatnost	2019.			2020.		
		Prihodi	Rashodi	Razlika prihoda i rashoda (2 - 3)	Prihodi	Rashodi	Razlika prihoda i rashoda (5 - 6)
1	2	3	4	5	6	7	
1.	Gospodarenje otpadom*	29.337.028,00	24.444.216,00	4.892.812,00	27.057.842,00	24.797.754,00	2.260.088,00
2.	Druge djelatnosti Društva	7.350.244,00	12.051.763,00	-4.701.519,00	9.679.258,00	11.703.173,00	-2.023.915,00
3.	Ukupno	36.687.272,00	36.495.979,00	191.293,00	36.737.100,00	36.500.927,00	236.173,00
4.	Udjel prihoda i rashoda od gospodarenja otpadom u ukupnim prihodima i rashodima u % (1./3.*100)	80,0 %	67,0 %	-	73,7 %	67,9 %	-

*U okviru rashoda za gospodarenje otpadom za 2019. i 2020. nisu rashodi za vrijednosno usklađenje potraživanja od kupaca.

Prema podacima iskazanim u tablici broj 8, udjel prihoda od gospodarenja otpadom u ukupno ostvarenim prihodima za 2019. bio je 80,0 %, a za 2020. bio je 73,7 %. Udjel rashoda od gospodarenja otpadom u ukupno ostvarenima rashodima za 2019. bio je 67,0 %, a za 2020. bio je 67,9 %. U 2019. Društvo je ostvarilo dobit prije oporezivanja u iznosu od 191.293,00 kn, a u 2020. u iznosu od 236.173,00 kn.

Prihodi od djelatnosti gospodarenja otpadom ostvareni su za 2019. u iznosu od 29.337.028,00 kn, a za 2020. u iznosu od 27.057.842,00 kn, što je 2.279.186,00 kn ili 7,8 % manje u odnosu na 2019. Iskazani prihodi odnose se na prihode prema računima za javnu uslugu ispostavljene kućanstvima te pravnim i fizičkim osobama, prihode od izvanrednih usluga (izvan javne usluge, posebni odvozi i slično), ostale prihode u okviru kojih su prihodi od prodaje odvojeno prikupljenog komunalnog otpada, prihode od prodaje kartica za podzemne spremnike i drugo te ostale poslovne prihode (prihodi od zakupa, kamata, naknada štete, naplaćenih utuženih potraživanja, odgođeni prihodi, naplaćena isknjižena potraživanja i drugo). Prihodi za javnu uslugu vode se odvojeno po vrstama (kućanstva, pravne i fizičke osobe, povremeni korisnici) te se posebno iskazuje za kućanstva i pravne i fizičke osobe fiksni dio – cijena obvezne minimalne javne usluge i varijabilni dio – cijena za predanu količinu miješanog komunalnog otpada.

Račune za obavljenu javnu uslugu Društvo ispostavlja prema ugovorima zaključenim s korisnicima i u skladu s utvrđenim cjenicima, a na računima je zasebno iskazan iznos za cijenu obvezne minimalne javne usluge te iznos za predanu količinu miješanog komunalnog otpada. Društvo vodi Evidenciju o preuzetom komunalnom otpadu prema odredbama članka 17. Uredbe o gospodarenju komunalnim otpadom u digitalnom obliku, a prema podacima iz navedene Evidencije o broju primopredaja miješanog komunalnog otpada obračunava se i iznos varijabilnog dijela cijene javne usluge odnosno naknada za predanu količinu otpada.

Prema podacima iz poslovnih knjiga, Društvo je u 2019. ostvarilo prihode od prodaje plastične ambalaže i metala u iznosu od 81.950,00 kn (u okviru kojih su i prihodi od prodaje željeza od demontaže rashodovanih vozila i kontejnera u iznosu od 36.096,00 kn).

U 2020. ostvareni su prihodi od prodaje papira i kartona, plastike i metala u iznosu od 249.016,00 kn. Vrijednosno značajniji prihodi od odvojeno prikupljenog otpada u 2019. i 2020. su od plastične ambalaže, papira i kartona te metala (željeza). Prema ispostavljenom računu u prosincu 2019. prodajna cijena plastične ambalaže (plastični čepovi, plastični spremnici) iznosila je 1.500,00 kn/t, a prema zaključenom ugovoru s pravnom osobom koja preuzima otpad iz rujna 2019. i ispostavljenom računu iz listopada 2019. cijena baliranih vrećica LDPE folija natur i šarenih vrećica iznosila je 300,00 kn/t. Cijena metala (željezo od demontaže rashodovanih specijalnih vozila i kontejnera) prema ispostavljenom računu iz srpnja 2019. iznosila je 800,00 kn/t. Prodajna cijena papira i kartona prema ispostavljenom računu iz ožujka 2020. iznosila je 410,00 kn/t, a prema računu iz listopada 2020. iznosila je 300,00 kn/t. Koncem prosinca 2019. zaključen je sporazum s trgovačkim društvom u vlasništvu Grada Šibenika koje upravlja odlagalištem Bikarac o zaprimanju prikupljenog papirnog i kartonskog otpada, njegove prodaje i raspodjele postignute cijene prodaje. Navedenim Sporazumom Društvo se obvezalo prikupljati papirni i kartonski otpad, a pravna osoba koja upravlja odlagalištem Bikarac obvezala se zaprimljeni papir i karton izvagati, balirati i predati ovlaštenom sakupljaču, a po prodaji uplatiti Društvu 75,0 % od postignute cijene po toni otkupljenog papirnog i kartonskog otpada. Prema ispostavljenim računima iz prosinca 2020. cijena plastične ambalaže iznosila je 800,00 kn/t, a metala (željeza) 700,00 kn/t.

Rashodi od djelatnosti gospodarenja otpadom za 2019. ostvareni su u iznosu od 24.444.216,00 kn, a za 2020. u iznosu od 24.797.754,00 kn, što je 353.538,00 kn ili 1,4 % više u odnosu na 2019.

Navedeni rashodi odnose se na troškove materijala i usluga, amortizacije vozila i radnih strojeva, plaće zaposlenih i naknade troškova zaposlenima te financijske i druge poslovne rashode. U okviru rashoda za službu sakupljanja, sortiranja, odvoza i održavanja evidentiran je dio troškova po kluču postotka za zaposlene (troškovi uredskog osoblja i direktora te dio raznih naknada i troškova materijala). Rashodi za službu sakupljanja, sortiranja, odvoza i održavanja ne sadrže rashode za vrijednosno usklađenje potraživanja od kupaca. Prema podacima iz poslovnih knjiga Društva, rashodi za vrijednosno usklađenje potraživanja od kupaca u 2019. iznosili su 1.208.051,00 kn, a u 2020. iznosili su 1.518.469,00 kn. Prema obrazloženju odgovorne osobe Društva, navedeni rashodi za vrijednosna usklađenja potraživanja od kupaca (pokrenuti ovršni postupci za kućanstva i pravne i fizičke osobe, povremene korisnike za usluge sakupljanja i odvoza otpada) odnose se na službu sakupljanja, sortiranja, odvoza i održavanja.

U poslovnim knjigama Društva odvojeno se prate rashodi za odlaganje otpada na odlagalištu Bikarac i rashodi za zbrinjavanje odvojeno sakupljenog otpada. Društvo je u 2019. ostvarilo rashode za odlaganje otpada na odlagalište Bikarac u iznosu od 5.581.453,00 kn (miješani komunalni otpad, glomazni otpad i drugo) i rashode za zbrinjavanje odvojeno prikupljenog otpada (plastična ambalaža) u iznosu od 567,00 kn.

U 2020. ostvareni su rashodi za odlaganje otpada na odlagalištu Bikarac u iznosu od 4.896.821,00 kn (miješani komunalni otpad, glomazni otpad i drugo) i rashodi za zbrinjavanje odvojeno sakupljenog otpada u iznosu od 53.557,00 kn (plastična ambalaža, drvo, tekstil, biorazgradivi otpad (biootpad), zauljena voda).

Cijena za odlaganje miješanog komunalnog otpada, glomaznog otpada, biorazgradivog otpada, filter mase, piljevine i otpadaka od drva i drugo u 2019. i 2020. na odlagalištu Bikarac naplaćivana je u iznosu od 286,00 kn/t bez poreza na dodanu vrijednost u skladu s cjenikom usluga iz srpnja 2018., objavljenog na mrežnim stranicama pravne osobe koja upravlja odlagalištem Bikarac te ugovorom o pružanju usluge zbrinjavanja komunalnog otpada iz svibnja 2014. koji su na neodređeno vrijeme zaključili Društvo i pravna osoba koja upravlja odlagalištem Bikarac.

Vrijednosno značajniji rashodi za zbrinjavanje odvojeno prikupljenog otpada odnose se na rashode za zbrinjavanje plastične ambalaže koji su u 2020. ostvareni u iznosu od 41.141,00 kn. Cijena sortiranja i zbrinjavanja plastične ambalaže prema zaključenom ugovoru s pravnom osobom koja preuzima otpad za razdoblje od konca lipnja do konca prosinca 2020. i primljenim računima iznosi je 720,00 kn/t (sortiranje i zbrinjavanje). Zbrinjavanje staklene ambalaže u 2019. i 2020. obavljano je bez naknade. Prema obrazloženju odgovorne osobe Društva, od početka 2020. tekstil se sakuplja na način da su korisnici mogli dostaviti tekstil na lokaciji Društva gdje su bili postavljeni spremnici, a od 2021. postavljeni su spremnici na javnim površinama na području Grada Šibenika za odvojeno prikupljanje tekstila.

Prema odredbama članka 18., stavaka 2. i 3. Uredbe o gospodarenju komunalnim otpadom (navedene odredbe stupile su na snagu donošenjem Uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe o gospodarenju komunalnim otpadom, odnosno 14. rujna 2019.), Fond financira troškove prikupljanja reciklabilnog komunalnog otpada čiji tokovi se sastoje pretežito od otpadne ambalaže i kojeg je davatelj javne usluge preuzeo od korisnika usluge, a financiranje troškova obavlja se temeljem ugovora Fonda i davatelja javne usluge, kojim se određuju uvjeti prikupljanja i predaje reciklabilnog komunalnog otpada.

Prema odredbi članka 65., stavka 2. Zakona o gospodarenju otpadom iz srpnja 2021., Fond financira troškove usluga prikupljanja na lokaciji obračunskog mjesta korisnika usluge reciklabilnog komunalnog otpada i uslugu preuzimanja otpada u reciklažnom dvorištu za tokove otpada koji se sastoje pretežito od otpadne ambalaže iz sredstava prikupljenih naplatom naknade gospodarenja otpadom.

Fond je u prosincu 2019. uputio davateljima javne usluge obavijest u kojoj ih je obavijestio o objavljenom Javnom pozivu za podnošenje Programa za preuzimanje neopasne otpadne ambalaže kojim su utvrđene obveze podnositelja zahtjeva za podnošenje programa za preuzimanje neopasne ambalaže od plastike, metala i stakla, koja nije obuhvaćena sustavom povratne naknade, od davatelja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada na lokaciji sakupljača.

Prema navedenoj obavijesti Fonda, nakon donošenja odluke o odabiru najprihvativijih programa za određenu vrstu neopasne ambalaže, stvorit će se i uvjeti za sklapanje ugovora između Fonda i davatelja javne usluge te je od davatelja javne usluge zatraženo da dostave iskaz interesa za sklapanje ugovora.

Društvo je u siječnju 2020. dostavilo Fondu iskaz interesa za zaključivanje ugovora i tražene podatke. Ugovor s Fondom nije zaključen, a troškovi prikupljanja reciklabilnog otpada tijekom 2019. i 2020. financirani su dijelom iz cijene javne usluge, a dijelom od prodaje reciklabilnog komunalnog otpada.

Prema odredbama članka 32., stavka 5. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, davatelj javne usluge dužan je izješće o radu podnijeti predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu i dostaviti ga Ministarstvu. Navedena obveza davatelja javne usluge utvrđena je i odredbama članka 69. Zakona o gospodarenju otpadom iz srpnja 2021.

Prema odredbama članka 22. Uredbe o gospodarenju komunalnim otpadom, davatelj javne usluge dužan je predati Izvješće o radu davatelja javne usluge na obrascu kojega Ministarstvo objavljuje na svojoj mrežnoj stranici. Izvješće obavezno sadrži opće podatke o području pružanja javne usluge, obračunskim mjestima, korisnicima usluge i odvojenom sakupljanju otpada, podatke o redovitosti sustava te podatke o kvaliteti pružanja javne usluge i ekonomskoj učinkovitosti sustava sakupljanja komunalnog otpada.

Na temelju podataka iz izvješća o radu davatelja javne usluge i podataka prijavljenih u ROO, Ministarstvo na svojim mrežnim stranicama objavljuje godišnje Izvješće o sustavu sakupljanja komunalnog otpada, u obliku usporedne tablice, s podacima iz izvješća svedenim na primjenjivu zajedničku mjeru za područja pružanja javne usluge i davatelje javne usluge po jedinicama lokalne samouprave, u svrhu pregleda kvalitete, redovitosti i ekonomske učinkovitosti sustava sakupljanja komunalnog otpada.

Prema navedenim odredbama Uredbe, na mrežnim stranicama Ministarstva objavljen je obrazac za Izvješće o radu davatelja usluge (dalje u tekstu: obrazac IRDJU). Upute za popunjavanje obrasca su sastavni dio obrasca, a obrazac se u Excel formatu dostavlja Ministarstvu elektroničkom poštom na objavljenu adresu.

Društvo je za 2019. i 2020. sastavilo Izvješće o radu davatelja javne usluge na propisanom obrascu IRDJU za područje svake jedinice lokalne samouprave na području pružanja usluge i dostavilo ih Ministarstvu izvan propisanog roka za dostavu navedenih izvješća. Za 2019. Ministarstvu su dostavljena izvješća o radu davatelja javne usluge na obrascu IRDJU za Grad Šibenik i Općinu Bilice 29. lipnja 2020., a za 2020. dostavljena su 30. travnja 2021. Navedena izvješća Društvo nije dostavilo predstavničkim tijelima jedinica lokalne samouprave.

Državni ured za reviziju nalaže dostavljati Izvješće o radu davatelja javne usluge na propisanom obrascu u propisanom roku Ministarstvu i predstavničkim tijelima jedinica lokalne samouprave na čijem području pruža javnu uslugu, u skladu s odredbama Zakona o gospodarenju otpadom.

Uz obrasce IRDJU nije sastavljana popratna dokumentacija koja sadrži obrazloženja i služi kao podloga za sastavljanje obrasca.

U obrascu IRDJU podaci o broju zaposlenih koji rade na poslovima javne usluge i usluge povezane s javnom uslugom za 2019. i 2020. te o broju spremnika za 2020. za Grad Šibenik nisu istovjetni podacima Društva o broju zaposlenih u službi sakupljanja, sortiranja, odvoza i održavanja te podacima o broju spremnika na javnim površinama.

Za iskazane prihode i rashode od javne usluge u obrascu IRDJU za 2019. i 2020. nije sastavljen pregled obuhvaćenih prihoda i rashoda javne usluge te nije moguća usporedba iskazanih prihoda i rashoda od javne usluge s knjigovodstvenim podacima.

Za 2019. i 2020. prihodi i troškovi od usluge povezane s javnom uslugom nisu iskazani te nisu iskazani podaci o prihodima i troškovima po toni otpada prikupljenog u sklopu usluge povezane s javnom uslugom.

Nadalje, iskazani su isti podaci za javnu uslugu i uslugu povezanu s javnom uslugom vezano za udaljenost koju godišnje prijeđe vozilo izraženu kao omjer zbroja kilometara kojih su u izvještajnom razdoblju prešla sva vozila i ukupnog broja vozila kojima se obavlja javna usluga odnosno usluga povezana s javnom uslugom.

Podatke o prihodima i troškovima po toni miješanog komunalnog otpada po jedinicama lokalne samouprave Društvo je za potrebe sastavljanja navedenog dijela obrasca izračunalo tako da su ukupno iskazani prihodi i troškovi od javne usluge dijeljeni s količinom sakupljenog komunalnog otpada. Za izračun prihoda odnosno troška po toni otpada za 2020. Društvo u izračunu nije ispravno koristilo podatke o utvrđenim količinama komunalnog otpada po pojedinoj jedinici lokalne samouprave.

Državni ured za reviziju preporučuje pri popunjavanju obrasca IRDJU, obratiti pozornost na dokumentiranost, točnost i pouzdanost podataka, kako bi se ispunila svrha Izvješća o radu davatelja javne usluge, odnosno pregled kvalitete, redovitosti i ekonomske učinkovitosti sustava sakupljanja komunalnog otpada.

Evidentiranje i praćenje podataka o komunalnom otpadu

Prema odredbama članka 45. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, osoba koja obavljanjem svoje djelatnosti proizvodi otpad i osoba koja preuzima otpad u posjed dužna je voditi Očevidnik o nastanku i tijeku otpada za svaku vrstu otpada, koji se sastoji od obrasca očevidnika i pratećih listova za pojedinu vrstu otpada i priloženih dokumenata propisanih pravilnicima kojima se određuje gospodarenje posebnim kategorijama otpada te pravilnikom kojim se određuju kategorije odlagališta otpada, postupci i drugi uvjeti za odlaganje otpada.

Posebnom kategorijom otpada, između ostalog, smatraju se i pojedine kategorije otpada koje su razvrstane u komunalni otpad (biootpad, otpadni tekstil i obuća, otpadna ambalaža, otpadna ulja, otpadne baterije i akumulatori). Osoba koja proizvodi i preuzima otpad dužna je ažurno i potpuno unositi podatke u očevidnik o nastanku i tijeku otpada nakon svake nastale promjene stanja te podatke iz očevidnika čuvati pet godina.

Očevidnik o nastanku i tijeku otpada vodi se u pisanim oblicima, a osoba koja je ishodila dozvolu za gospodarenje otpadom i koja je upisana u očevidnik reciklažnih dvorišta te u očevidnik prijevoznika otpada i davatelj javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada dužna je voditi Očevidnik o nastanku i tijeku otpada putem mrežne aplikacije koja je sastavni dio informacijskog sustava gospodarenja otpadom. Osoba koja unosi podatke u Očevidnik o nastanku i tijeku otpada odgovorna je za istinitost podataka koje je unijela. Oblik, izgled i način vođenja očevidnika o nastanku i tijeku otpada, način vođenja i dostave podataka, rokove za dostavu podataka i način obračuna troškova koji nastaju radom mrežne aplikacije propisuje ministar Pravilnikom o gospodarenju otpadom.

Prema odredbama članka 34. Pravilnika o gospodarenju otpadom, Očevidnik o nastanku i tijeku otpada vodi se na način da se u obrascu ONTO evidentira nastanak, predaja, preuzimanje i obrada otpada, a u obrascu ONTO-P evidentira se prikupljanje otpada u sklopu javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada i prijevoz otpada.

Obrazac ONTO vodi se zasebno za kalendarsku godinu, lokaciju gospodarenja otpadom, odnosno organizacijsku jedinicu te vrstu otpada prema Katalogu otpada.

Obrazac ONTO-P vodi se kao jedinstveni dokument za pravnu osobu, kalendarsku godinu i vrstu otpada prema Katalogu otpada. Očevidnik o nastanku i tijeku otpada za prethodnu kalendarsku godinu mora biti zatvoren 15. ožujka tekuće kalendarske godine te se nakon toga datuma ne može više mijenjati. Mrežnu aplikaciju za kategorizaciju otpada za potrebe vođenja Očevidnika o nastanku i tijeku otpada vodi Ministarstvo. Obrazac ONTO i ONTO-P propisani su Dodatkom XI navedenog Pravilnika.

Prema odredbama članka 35. navedenog Pravilnika, osoba čijim obavljanjem djelatnosti nastaje otpad dužna je voditi Očevidnik o nastanku i tijeku otpada na način da u obrascu ONTO evidentira nastanak i predaju otpada. Osoba koja obavlja djelatnost gospodarenja otpadom dužna je voditi Očevidnik o nastanku i tijeku otpada na način da u obrascu ONTO evidentira nastanak, preuzimanje, predaju i obradu otpada.

Osoba upisana u Očevidnik prijevoznika otpada i osoba koja je davatelj javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada dužna je voditi Očevidnik o nastanku i tijeku otpada na način da u ONTO-P obrascu evidentira prijevoz pošiljke otpada koju prevozi.

Prema odredbama članka 44. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, posjednik otpada koji predaje pošiljku otpada dužan je osobi koja preuzima pošiljku otpada, uz pošiljku otpada predati prateći list koji sadrži informacije o vrsti i količini otpada koji čini pošiljku, o osobama koje imaju pošiljku u posjedu, o vlasništvu nad pošiljkom i druge potrebne informacije o pošiljci. Obrazac pratećeg lista i iznimke od obveze predaje pratećeg lista propisuje ministar Pravilnikom o gospodarenju otpadom.

Prema odredbi članka 3., stavka 1., točke 9. Pravilnika o gospodarenju otpadom, prateći list je dokument koji prati pošiljku otpada prilikom prijevoza otpada kad su polazište i odredište u Republici Hrvatskoj te potvrđuje primopredaju pošiljke otpada između određenih osoba, a prema odredbi članka 36., stavka 1. navedenog Pravilnika Prateći list izrađuje se ispunjavanjem obrasca PL-O prema uputi za popunjavanje. Obrazac PL-O propisan je Dodatkom XII navedenog Pravilnika.

Iznimke od obveze ispunjavanja pratećeg lista propisane su odredbama članka 38. navedenog Pravilnika, a prateći list se, između ostalog, ne ispunjava kada korisnik javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada koji je fizička ili pravna osoba predaje pošiljku toga otpada davatelju javne usluge, kada fizička osoba (građanin) predaje otpad u sklopu usluge povezane s javnom uslugom te kada se pošiljka otpada ne predaje u posjed drugoj osobi.

Odredbama članka 40. Pravilnika o gospodarenju otpadom detaljnije je uređen informacijski sustav e-ONTO koji se sastoji od relacijske baze podataka i pripadajuće mrežne aplikacije, sadrži podatke o korisnicima, podatke propisane obrascima ONTO i ONTO-P te obrascem PL-O. Podaci se u sustav dostavljaju korištenjem mrežnog preglednika kojim se pristupa sučelju dostupnom na mrežnim stranicama e-ONTO-a i putem mrežnih servisa. Iz podataka unesenih u sustav e-ONTO izrađuju se odgovarajuća izvješća za Fond i ROO. Odredbama članka 41. navedenog Pravilnika propisane su obveze osoba koja su ishodile dozvolu za gospodarenje otpadom, trgovaca otpadom, osoba koje su upisane u očevidnik reciklažnih dvorišta i prijevoznika otpada te davatelja javne usluge.

Društvo podatke o komunalnom otpadu vodi u računalnom programu WasteControl, elektroničkom Očevidniku o nastanku i tijeku otpada u informacijskom sustavu e-ONTO Ministarstva i u pomoćnoj evidenciji Društva. Tijekom obavljanja revizije pregledana je dokumentacija i evidencije o otpadu za listopad 2019. i listopad 2020. te godišnji izvještaji i pomoćne evidencije Društva.

Podaci su iskazani prema ključnim brojevima otpada iz Kataloga otpada, a za prikupljeni otpad i prema jedinicama lokalne samouprave na području pružanja javne usluge. Usporedbom iskazanih godišnjih podataka iz programa WasteControl s podacima iskazanim u godišnjim izvještajima iz informacijskog sustava e-ONTO utvrđene su razlike.

Društvo za sve vrste otpada koje prevozi u sklopu javne usluge i usluge povezane s javnom uslugom popunjava prateće listove u papirnatom obliku na tiskanici u tri primjerka koja sadrži propisane podatke. Prateće listove izrađuje zaposlenik organizacijske jedinice Društva (Sektor operativnih poslova) koji ih proslijedi vozačima kamiona, a oni ih ispunjavaju u skladu s obavljenim poslom nakon čega ih daju na ovjeru preuzimateljima otpada koji zadržavaju jedan primjerak.

Za otpad koji se preuzima na odlagalištu Bikarac, prateće listove (dva primjerka) zajedno s vagarskim listovima preuzimatelj otpada dostavlja administrativnom zaposleniku Sektora operativnih poslova najkasnije do konca tekućeg mjeseca u kojem je preuzet otpad.

Za odvojeno prikupljeni otpad, vozači kamiona dostavljaju dva primjerka pratećih listova u prilogu kojih su i vagarski listovi natrag administrativnom zaposleniku Sektora operativnih poslova. Unutar Sektora operativnih poslova podaci s pratećih listova unose se u računalni program WasteControl koji je sinkroniziran s informacijskim sustavom e-ONTO, a prateći listovi se potom arhiviraju. Primjerke pratećih listova koji su temelj za naplatu usluge prikupljanja i/ili prijevoza otpada Sektor operativnih poslova dostavlja Sektoru finansijsko-računovodstvenih poslova.

Prema uzorku pratećih listova za miješani komunalni otpad za dva dana u listopadu 2019. i 2020. vidljivo je da brojevi pratećih listova u papirnatom obliku nisu istovjetni brojevima pratećih listova iz računalnog programa WasteControl, dok drugi podaci odgovaraju.

Prema obrazloženju odgovorne osobe Društva, brojeve u pratećim listovima u papirnatom obliku u 2019. i 2020. unosila je pravna osoba koja preuzima otpad, a od siječnja 2022. na prateći list u papirnatom obliku zaposlenik Sektora operativnih poslova upisuje broj pratećeg lista iz računalnog programa WasteControl koji je sinkroniziran s informacijskim sustavom e-ONTO.

Društvo prateće listove vodi u računalnom programu WasteControl za sva područja djelovanja i za sve vrste otpada koje Društvo prikuplja, preuzima ili predaje dalje na oporabu ili obradu. Nakon unosa pratećih listova provjerava se stanje količina ulaza i izlaza otpada u programu WasteControl i pomoćnoj evidenciji Društva radi usklađivanja. Podaci navedeni u obrascu Pratećeg lista unutar računalnog programa WasteControl sinkroniziraju se s podacima u informacijskom sustavu e-ONTO od Ministarstva. U obrascu Pratećeg lista navode se i količine preuzetog/predanog otpada koje su ujedno i podloga za prijavu količina u informacijski sustav e-ONTO.

Najveće količine komunalnog otpada koje Društvo prikupi tijekom godine odnose se na miješani komunalni otpad (u 2020. činio je 86,6 %). Prikupljeni miješani komunalni otpad odvozi se i predaje na odlagalište Bikarac u kojem se vaganjem određuje njegova masa i upisuje u prateći list koji se nakon toga ovjerava potpisom i pečatom. U prilogu pratećih listova su i vagarski listovi. Prema podacima iz Očevidnika o nastanku i tijeku otpada u informacijskom sustavu e-ONTO u 2019. količine prikupljenog miješanog komunalnog otpada putem spremnika iznosile su 16 340,550 t, a prema izvješćima dostavljenim Ministarstvu (SO-1) i računalnom programu (WasteControl) ukupne količine prikupljenog miješanog komunalnog otpada iznosile su 17 466,170 t, što je više za 1 125,620 t. Prema podacima iz Očevidnika o nastanku i tijeku otpada u informacijskom sustavu e-ONTO u 2020. ukupne količine prikupljenog miješanog komunalnog otpada putem spremnika iznosile su 15 094,290 t, a prema izvješćima dostavljenim Ministarstvu (SO-1) i računalnog programa (WasteControl) iznosile su 15 272,850 t, što je više za 178,560 t.

Društvo prati količine prikupljenog otpada i pomoću pomoćne evidencije Društva mjesečno po ključnim brojevima. Podaci o količinama miješanog komunalnog otpada u pomoćnoj evidenciji Društva za 2019. i 2020. istovjetni su podacima iz računalnog programa (WasteControl).

Podaci o količinama odvojeno prikupljenog otpada koji se prema dozvoli za gospodarenje otpadom može privremeno skladišti na lokaciji Društva vode se u pomoćnoj evidenciji Društva, a u računalnom programu WasteControl u 2019. i 2020. evidentirane su samo količine preuzetog i predanog odvojeno sakupljenog otpada ovlaštenim preuzimateljima otpada.

Prema podacima iz pomoćne evidencije Društva, koncem 2019. ukupna količina odvojeno sakupljenog otpada (ambalaža od plastike, staklena ambalaža, metali i plastika) iznosi 48,880 t, a u računalnom programu WasteControl ukupna količina preuzetog i predanog navedenog otpada iznosi 21,410 t, a razlika od 27,470 t je odvojeno prikupljeni navedeni otpad na privremenom skladištu koji je evidentiran u pomoćnoj evidenciji Društva.

Prema podacima iz pomoćne evidencije Društva, koncem 2020. ukupna količina odvojeno prikupljenog otpada (ambalaža od plastike, ambalaža od metala, staklena ambalaža, papir i karton, tekstil, drvo, plastika i metali) iznosi 883,038 t, a u računalnom programu WasteControl ukupna količina preuzetog i predanog navedenog otpada iznosi 812,038 t, a razlika od 71,000 t je odvojeno sakupljeni navedeni otpad na privremenom skladištu koji je evidentiran u pomoćnoj evidenciji Društva.

Prema obrazloženju odgovorne osobe Društva, odvojeno prikupljeni otpad koji se privremeno skladišti nije se unosio u računalni program WasteControl jer Društvo nema vagu, nego se količine utvrđuju po procjeni. Početkom 2022. u računalni program WasteControl uneseno je stanje odvojeno prikupljenog otpada koje je bilo koncem 2021. na privremenom skladištu, odnosno usklađeni su podaci o količinama otpada koji se vodi u pomoćnoj evidenciji Društva s podacima u računalnom programu WasteControl.

Prema podacima Društva, u računalnom programu WasteControl u 2019. bila su upisana 6 374 prateća lista, dok su u informacijskom sustavu e-ONTO bila upisana 5 872 prateća lista. U 2020. u računalnom programu WasteControl bilo je upisano 6 138 pratećih listova, dok je u informacijskom sustavu e-ONTO bilo upisano 5 913 pratećih listova. Zbog navedenog, ukupni podaci iskazani u informacijskom sustavu e-ONTO nisu potpuni.

Prema obrazloženju odgovorne osobe Društva, u vezi s razlikama u podacima o količinama otpada u računalnom programu WasteControl i informacijskom sustavu e-ONTO, razlike su najvećim dijelom nastale jer ponekad za predani otpad primatelji ne zaključe prateći list kroz informacijski sustav e-ONTO zbog čega dolazi do razlike u podacima.

Društvo je koncem listopada 2021. obavijestilo Ministarstvo u vezi s razlikom podataka o količinama otpada u računalnom programu WasteControl i informacijskom sustavu e-ONTO koje se događaju od kada se započelo s unosom u sustavu e-ONTO te zatražilo pomoć ili upute kako uskladiti podatke da bi bili ispravni i u sustavu e-ONTO.

Prema obrazloženju odgovorne osobe Društva i dostavljenim evidencijama o količini otpada iz računalnog programa WasteControl i informacijskog sustava e-ONTO za razdoblje od 1. siječnja do 29. ožujka 2022., Društvo je od početka 2022. uskladilo podatke o količinama otpada u računalnom programu WasteControl i informacijskom sustavu e-ONTO.

Prema odredbama članka 39. Pravilnika o gospodarenju otpadom, u vozilu kojim se prevozi otpad mora se nalaziti ispunjeni i ovjereni prateći list, a smatra se da se određeni Prateći list nalazi u vozilu i prati pošiljku otpada ako se u vozilu nalazi na papiru otisnut obrazac PL-O ispunjen s propisanim podacima ili je na odgovarajući način ispunjen obrazac ePL-O u e-ONTO-u koji je u sustavu u elektroničkom obliku potvrdila osoba koja predaje otpad i osoba koja prevozi otpad (što pretpostavlja da bi se u vozilu morao nalaziti odgovarajući uređaj kojim bi se moglo pristupiti sustavu e-ONTO i da vozač koji prevozi otpad ima korisničko ovlaštenje za pristup sustavu).

Nakon predaje i vaganja otpada, predavatelj otpada trebao bi prateći list u okviru sustava e-ONTO dopuniti podatkom o količini otpada, a preuzimatelj bi nakon provjere svih podataka trebao elektroničkim putem ovjeriti preuzimanje otpada, nakon čega se prateći list smatra dovršenim i evidentira u očevidniku i predavatelja otpada i preuzimatelja otpada.

Sustav e-ONTO osmišljen je na način da se sve odvija elektroničkim putem u realnom vremenu i da se ovjeravanje dokumentacije u okviru sustava odvija neposredno nakon predaje i preuzimanja otpada.

U samom sustavu dane su i neke informacije naznačene kao „Bitne informacije“ te je tako navedeno da se za unos početnog stanja može koristiti oznaka načina K, da je unos podataka moguć 30 dana retroaktivno, da je po unosu podataka moguće u narednih 30 dana raditi korekcije prethodno unesenih ili zaključenih podataka te da će sustav za prateće listove koji čekaju na zaključenje duže od 90 dana, automatski pokretati proceduru koja će ih staviti u status „Nedovršen“, a da je navedena procedura u skladu s potrebama zatvaranja očevidnika za prethodnu godinu.

Prema odredbama članka 137. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, informacijski sustav gospodarenja otpadom služi u nadzoru provedbe i upravljanjem sustavom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske i sastavni je dio informacijskog sustava zaštite okoliša koji se vodi prema zakonu kojim se uređuje zaštita okoliša, a između ostalog, sadrži podatke o količinama, vrstama i tokovima otpada iz očevidnika o nastanku i tijeku otpada. Strukturu, sadržaj, dostupnost podataka i način rada informacijskog sustava propisuje ministar pravilnikom.

Na temelju odredbe članka 151., stavka 3. Zakona o zaštiti okoliša (Narodne novine 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18), nadležni ministar donio je Pravilnik o registru onečišćavanja okoliša (Narodne novine 87/15), kojim je utvrđen obvezni sadržaj i način vođenja ROO, obveznici dostave podataka u ROO, način, metodologija i rokovi prikupljanja i dostavljanja podataka o emisijama odnosno ispuštanju, prijenosu i odlaganju onečišćujućih tvari u okoliš i otpadu, podaci o onečišćivaču, operateru postrojenja, organizacijskoj jedinici u sastavu onečišćivača, rok i način obavlještanja javnosti, način provjere i osiguranja kvalitete podataka koji se dostavljaju i vode u registru, rok čuvanja očevidnika iz kojih su dostavljeni podaci, obavljanje stručnih poslova vođenja ROO-a te drugo. U siječnju 2022. donesen je novi Pravilnik o registru onečišćavanja okoliša (Narodne novine 3/22).

Pojmovi koji se koriste u Pravilniku o registru onečišćivanja okoliša imaju jednak značenje kao pojmovi koji se koriste u Uredbi o informacijskom sustavu zaštite okoliša (Narodne novine 68/08) i Zakonu o zaštiti okoliša ili kako su određeni u Pravilniku. Prema odredbama članka 4., točaka 37. i 44. Zakona o zaštiti okoliša, onečišćivač je svaka fizička i pravna osoba, koja posrednim ili neposrednim djelovanjem, ili propuštanjem djelovanja uzrokuje onečišćavanje okoliša, a operater je pravna ili fizička osoba koja u skladu s posebnim propisom obavlja ili nadzire gospodarsku djelatnost na temelju dozvole, drugog odobrenja, upisa u registar ili u drugu javnu evidenciju, uključujući upravljanje radom ili nadzor postrojenja.

Prema odredbama članka 4., točaka 5. i 6. Pravilnika o registru onečišćivanja okoliša, obveznik dostave podataka je operater i odgovorna osoba organizacijske jedinice koja obavlja djelatnosti iz priloga 1. navedenog Pravilnika uslijed kojih dolazi do ispuštanja i/ili prijenosa onečišćujućih tvari u okoliš i/ili nastanka odnosno gospodarenja otpadom, a organizacijska jedinica je bilo koji dio u organizacijskoj strukturi operatera koja u svojem sastavu ima jedno ili više postrojenja koja se nalaze na istoj lokaciji, a uslijed čije djelatnosti dolazi do ispuštanja i prijenosa izvan mesta nastanka onečišćujućih tvari u okoliš ili čijom djelatnošću nastaje otpad odnosno gospodari otpadom.

U Prilogu 1. navedenog Pravilnika dan je Popis djelatnosti pri kojima dolazi do ispuštanja i/ili prijenosa onečišćujućih tvari, određene su njihove šifre i kapaciteti, a za gospodarenje otpadom određena je šifra 07 00 00.

Prema odredbama članka 9. navedenog Pravilnika, obveznik dostave podataka dužan je nadležnom tijelu, između ostalog, dostaviti podatke o obavljanju djelatnosti oporabe odnosno zbrinjavanja otpada te obavljanju djelatnosti prikupljanja otpada, pružanju javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada, radu reciklažnog dvorišta uključujući i rad mobilnog reciklažnog dvorišta te obavljanju djelatnosti trgovanja otpadom postupkom trgovanjem otpadom na malo.

Prema odredbama članka 20. navedenog Pravilnika, podaci o otpadu unose se u Obrazac NO – Nastanak otpada, Obrazac SO – Prikupljanje otpada i Obrazac OZO – Oporaba/zbrinjavanje otpada, a obrasci se prema članku 21. navedenog Pravilnika dostavljaju elektroničkim putem nadležnom tijelu do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.

U skladu s navedenim odredbama Pravilnika, Društvo je tijekom 2019. i 2020. na temelju podataka o količinama, vrstama i tokovima otpada vođenih u okviru računalnog programa WasteControl i pomoćnoj evidenciji Društva, u propisanom roku Ministarstvu dostavilo obrasce. Obrasci su dostavljeni za sjedište Društva. Društvo ne upravlja reciklažnim dvorištem. Količine otpada utvrđene su izračunom i vaganjem.

U tablici broj 9 daju se podaci o količini sakupljenog otpada u okviru javne usluge, prema načinu sakupljanja u 2019. i 2020.

Tablica broj 9

Sakupljeni otpad u okviru javne usluge prema načinu sakupljanja u 2019. i 2020.

Redni broj	Način sakupljanja otpada	Obrazac za dostavu podataka o otpadu	Sakupljeno u 2019. (u t)			Sakupljeno u 2020. (u t)		
			Komunalni otpad	Druge vrste otpada	Ukupno	Komunalni otpad	Druge vrste otpada	Ukupno
1	2	3	4	5 (3 + 4)	6	7	8 (6 + 7)	
1.	Kod korisnika javne usluge i putem spremnika na javnim površinama	SO-1	19 678,294	0,000	19 678,294	17 627,548	0,000	17 627,548
	Ukupno		19 678,294	0,000	19 678,294	17 627,548	0,000	17 627,548

Prema prilozima uz Pravilnik o registru onečišćavanja okoliša, odnosno uputama za popunjavanje Obrasca SO-1, ovaj obrazac je dio Obrasca SO, koji popunjava davatelj javne usluge, a u tablicu se unose ključni brojevi otpada iz skupine 20 i podskupine 15 01 iz Kataloga otpada. Podaci iz Obrasca SO-1 nalaze se u Prilogu 1.

Iskazani podaci u Obrascu SO-1 odnose se na otpad koji je u okviru javne usluge prikupljen na obračunskom mjestu korisnika javne usluge i otpad prikupljen u spremnicima za odvojeno prikupljanje otpada na javnim površinama.

U 2019. je na obračunskom mjestu korisnika javne usluge i iz spremnika na javnim površinama prikupljeno ukupno 19 678,294 t komunalnog otpada, od čega je miješani komunalni otpad 17 466,170 t ili 88,8 %. U 2020. prikupljeno je 17 627,548 t komunalnog otpada, od čega je miješani komunalni otpad 15 272,850 t ili 86,6 %.

Društvo je za 2019. i 2020. dostavilo u ROO podatke o otpadu sakupljenom prema izdanoj dozvoli za sakupljanje otpada (Obrazac SO-2). U 2019. Društvo je u Obrascu SO-2 iskazalo 158,820 t prikupljenog otpada koji se odnosi na komunalni otpad (plastična ambalaža, staklena ambalaža, papir i karton, plastika, metali i biorazgradivi otpad), od čega je 116,390 t namijenjeno za postupke zbrinjavanja na odlagalište i uporabu, a 42,430 t se koncem 2019. nalazilo na privremenom skladištu. U 2020. iskazalo je 1 028,038 t otpada koji se odnosi na komunalni otpad (plastična ambalaža, metalna ambalaža, staklena ambalaža, papir i karton, tekstil, drvo koje nije navedeno pod 20 01 37, plastika, metali i biorazgradivi otpad), od čega je 957,038 t namijenjeno za postupke zbrinjavanja na odlagalište i uporabu, a 71,000 t se koncem 2020. nalazila na privremenom skladištu.

Za 2019. i 2020. Društvo je u ROO dostavilo obrasce NO. U 2019. prijavljen je nastali otpad od 330,174 t, od čega se na komunalni otpad odnosi 246,305 t (plastična ambalaža, staklena ambalaža, ambalaža koja sadrži ostatke opasnih tvari ili je onečišćena opasnim tvarima, papir i karton, odbačena električna i elektronička oprema koja nije navedena po 20 01 21* i 20 01 23* koja sadrži opasne komponente, plastika, metali, biorazgradivi otpad te ostaci od čišćenja ulica). U 2020. prijavljen je nastali otpad od 1 222,197 t, od čega se na komunalni otpad odnosi 1 203,233 t (plastična ambalaža, staklena ambalaža, metalna ambalaža, ambalaža koja sadrži ostatke opasnih tvari ili je onečišćena opasnim tvarima, papir i karton, tekstil, drvo koje nije navedeno pod 20 01 37*, plastika, metali, biorazgradivi otpad, ostali otpad koji nije biorazgradiv, otpad s tržnica i ostaci od čišćenja ulica).

Također, za 2019. i 2020. Društvo je dostavilo podatke u ROO putem Obrasca OZO u vezi s postupcima uporabe (R 12) za plastičnu ambalažu, staklenu ambalažu, metalnu ambalažu, papir i karton, tekstil, plastiku i metale te postupka zbrinjavanja (D 15) za drvo koje nije navedeno pod 20 01 37* i biorazgradivi otpad. U 2019. ukupno je preuzeto na uporabu 116,390 t navedenog otpada koji je predan ovlaštenim preuzimateljima otpada. U 2020. ukupno je preuzeto na uporabu 957,038 t navedenog otpada, od kojeg je 802,118 t predano ovlaštenim preuzimateljima otpada, a 154,920 t je zbrinuto na odlagalište (drvo koje nije navedeno pod 20 01 37* i biorazgradivi otpad).

Nadzor postupanja s komunalnim otpadom

Prema odredbama članka 89. Zakona o održivom gospodarenju otpadom koji je bio na snazi u 2019. i 2020., podnositelj zahtjeva za ishođenje dozvole za gospodarenje otpadom bio je dužan imenovati osobu odgovornu za gospodarenje otpadom koja udovoljava propisanim uvjetima u pogledu stručne spreme i radnog iskustva na poslovima gospodarenja otpadom (tri godine iskustva na poslovima gospodarenja otpadom, kvalifikacija u području prirodoslovlja, biomedicine i zdravstva, biotehničkom, tehničkom ili tehnološkom području, nije obavljala posao odgovorne osobe u pravnoj osobi kojoj je za to vrijeme oduzeta dozvola te tri godine koje prethode danu podnošenja zahtjeva za dozvolu nije osuđena za kazneno djelo protiv okoliša, opće sigurnosti, gospodarstva ili za prekršaj propisa koji uređuju zaštitu okoliša i gospodarenje otpadom).

Imenovana osoba odgovorna je za gospodarenje otpadom i dužna je obavljati poslove propisane člankom 16. Pravilnika o gospodarenju otpadom, odnosno provoditi upravljački nadzor obavljanja svih postupaka gospodarenja otpadom sukladno dozvoli za gospodarenje otpadom, osigurati vođenje evidencije te praćenje i provedbu plana postupanja u slučaju izvanrednih događaja, primijeniti upute za rad iz Elaborata gospodarenja otpadom i pratiti njihovo provođenje, provoditi unutarnji nadzor provedbe mjera onemogućavanja pristupa neovlaštenim osobama i čišćenja rasutog ili razlivenog otpada te provoditi i nadgledati vođenje Očevidnika o nastanku i tijeku otpada.

Društvo je odlukama iz listopada 2018. i ožujka 2019. imenovalo odgovorne osobe i zamjenike odgovorne osobe za gospodarenje otpadom na razini Društva.

Prema dozvoli za gospodarenje otpadom iz listopada 2018., imenovana odgovorna osoba za gospodarenje otpadom ispunjava sve propisane zakonske uvjete. Prema novom Zakonu o gospodarenju otpadom koji je stupio na snagu u 2021., Društvo više nema obvezu imenovati osobu odgovornu za gospodarenje otpadom.

Prema odredbama članaka 16. i 17. Pravilnika o gospodarenju otpadom, osoba odgovorna za gospodarenje otpadom u pravnoj ili fizičkoj osobi – obrtniku koja gospodari otpadom dužna je provoditi upravljački nadzor obavljanja svih postupaka gospodarenja otpadom sukladno dozvoli za gospodarenje otpadom, osigurati vođenje evidencije te praćenje i provedbu plana postupanja u slučaju izvanrednih događaja, primijeniti upute za rad iz Elaborata i pratiti njihovo provođenje, provoditi unutarnji nadzor provedbe mjera onemogućavanja pristupa neovlaštenim osobama i čišćenja rasutog ili razlivenog otpada, provoditi i nadgledati vođenje Očevidnika o nastanku i tijeku otpada. Ako pravna ili fizička osoba – obrtnik obavlja djelatnost gospodarenja otpadom u građevinama ili dijelovima građevina koje se nalaze na različitim lokacijama, ista fizička osoba može biti imenovana za odgovornu osobu za upravljački nadzor na svim lokacijama na kojima ta pravna ili fizička osoba – obrtnik obavlja djelatnost gospodarenja otpadom.

Prema pisanim obrazloženju odgovorne osobe Društva, provodi se upravljački nadzor prema dozvoli za gospodarenje otpadom, odnosno elaboratu gospodarenja otpadom na način da Društvo redovito obavlja godišnji tehnički pregled vozila i po potrebi periodične preglede, svake tri godine ovlaštena pravna osoba obavlja kontrolu vozila o čemu se sastavljaju zapisnici, svi zaposlenici su osposobljeni za rad na siguran način prema svom radnom mjestu, na vozilima su postavljene Upute za rad na siguran način, u vozilima i kod voditelja službe sakupljanja, sortiranja, odvoza i održavanja nalazi se Priručnik vozila i upute za rad s uređajima na vozilu, dužnost vozača teretnih i specijalnih vozila je da redovito provjeravaju ispravnost vozila te ako uoče nedostatke o tome dalje obavještavaju zaposlenike zadužene za popravak vozila, obavlja se redovita kontrola vatrogasnih aparata i svake dvije godine ispitivanja tahografa u vozilima C kategorije, spremnici za svaku vrstu otpada označeni su ključnim brojem i vrstom otpada kako ne bi došlo do miješanja otpada na lokaciji.

Osoba odgovorna za gospodarenje otpadom pripremila je pisane upute za rad za obavljanje tehnološkog procesa sortiranja i baliranja otpada. Upute za rad stavljene su na vidljivo mjesto na lokacije na kojima se određeni tehnološki procesi obavljaju. U suradnji s voditeljima službi koji su zaduženi za obavljanje određenih tehnoloških procesa osigurava se primjena pripremljenih uputa i prati njihovo provođenje. Na taj način provodi se nadzor nad postupcima gospodarenja otpadom.

Sastavni dio dozvole za gospodarenje otpadom je elaborat za gospodarenje otpadom koji sadrži opise metoda za obavljanje tehnoloških procesa (priključivanja otpada, prihvata otpada, razmjene otpada radi primjene bilo kojeg od postupaka uporabe navedenim pod R1 do R11, skladištenja otpada prije bilo kojeg od postupaka uporabe navedenim pod R1 do R12), pisane upute za rad pri obavljanju tehnoloških procesa i postupke nadzora tehnoloških procesa.

Društvo je izradilo Plan evakuacije i spašavanja osoba i imovine ugroženih izvanrednim situacijama na lokaciji Društva. Svrha plana je da svede negativne posljedice izvanrednog događaja na najmanju moguću mjeru. Planom su obuhvaćene mjere i aktivnosti koje se moraju provoditi u slučaju izvanrednog događaja zbog kojeg se mora provesti evakuacija i spašavanje ljudi. U 2019. i 2020. nije bilo izvanrednih događaja, odnosno postupanja po navedenom planu.

Društvo posjeduje certifikate ovlaštene osobe za održavanje čistoće javnih površina, sakupljanje i prijevoz komunalnog otpada za sustav upravljanja kvalitetom (ISO 9001:2015) i za sustav upravljanja okolišem (ISO 14001:2015). Certifikati su važeći do 10. svibnja 2023. Od navedene pravne osobe provedeni su nadzori i dane preporuke.

Provode se mjere onemogućavanja pristupa neovlaštenim osobama na lokaciji na kojoj Društvo obavlja djelatnost gospodarenja otpadom kroz vlastitu čuvarsku službu (24 sata) te kroz videonadzor.

Prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe Društva, odgovorna osoba za gospodarenje otpadom i sektor financijsko-računovodstvenih poslova pripremaju podatke za godišnje izvještaje o ostvarenju planova gospodarenja otpadom koje kontrolira rukovoditelj sektora operativnih poslova, a odgovorna osoba za gospodarenje otpadom dostavlja jedinicama lokalne samouprave. Odgovorna osoba za gospodarenje otpadom, sektor financijsko-računovodstvenih poslova i rukovoditelj sektora operativnih poslova pripremaju podatke za Izvješće o radu davatelja javne usluge (IRDJU) koje kontrolira rukovoditelj sektora operativnih poslova, a odgovorna osoba za gospodarenje otpadom dostavlja nadležnim službama.

Nadalje, odgovorna osoba za gospodarenje otpadom popunjava na mrežnim stranicama Ministarstva u digitalnom obliku obrasce propisane Pravilnikom o registru onečišćavanja okoliša (ROO) koje kontrolira rukovoditelj sektora operativnih poslova, a verifikaciju obavlja Upravni odjel za zaštitu okoliša, prostorno uređenje, gradnju i komunalne poslove Šibensko-kninske županije. Izvješće o radu za gradonačelnika izrađuje odgovorna osoba za gospodarenje otpadom, pregledava rukovoditelj sektora operativnih poslova, a dostavlja ured direktora.

Prema obrazloženju odgovorne osobe Društva, odgovorna osoba za gospodarenje otpadom provodi nadzor nad vođenjem dokumentacije o nastanku i tijeku otpada na način da se podaci iz pratećih listova upisuju u program WasteControl i istodobno u pomoćnoj evidenciji Društva nakon čega se provjerava stanje (kg) odnosno količina ulaza (kg) i izlaza (kg) u programu WasteControl i pomoćnoj evidenciji Društva radi usklađivanja.

Prema obrazloženju odgovorne osobe Društva, tijekom 2019. i 2020. obavljen je jedan inspekcijski nadzor Državnog inspektorata vezan za gospodarenje otpadom. Prema Zapisniku o obavljenom inspekcijskom nadzoru, obavljen je inspekcijski nadzor povodom prijava korisnika usluge priključivanja miješanog komunalnog otpada u vezi sa skladištenjem miješanog komunalnog otpada u press kontejneru na otoku Žirju u Ulici Zorana Mrvice u uvali Muna.

Obavljenim nadzorom utvrđeno je da se preuzeti otpad od korisnika usluge na području otoka Žirja, privremeno, do odvoza ovlaštenoj osobi, ostavlja u press kontejneru na navedenoj lokaciji koja nije određena za gospodarenje otpadom sukladno odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom te je Društву naloženo da u roku od 90 dana ukloni press kontejner s navedene lokacije. Društvo je obavijestilo Državni inspektorat da je izvršilo uklanjanje press kontejnera s navedene lokacije na otoku Žirju.

Društvo nema pisane procedure za provođenje unutarnjeg nadzora koji provodi odgovorna osoba za gospodarenje otpadom, koja je, između ostalog, dužna provoditi upravljački nadzor obavljanja svih postupaka gospodarenja otpadom sukladno dozvolama za gospodarenje otpadom, osigurati vođenje evidencije te praćenje i provedbu plana postupanja u slučaju izvanrednih događaja, primijeniti upute za rad iz Elaborata gospodarenja otpadom i pratiti njihovo provođenje, provoditi unutarnji nadzor provedbe mjera onemogućavanja pristupa neovlaštenim osobama i čišćenja rasutog ili razlivenog otpada, provoditi i nadgledati vođenje Očevidnika o nastanku i tijeku otpada.

Državni ured za reviziju preporučuje donijeti unutarnji akt o unutarnjem nadzoru gospodarenja otpadom kojim bi se utvrdio način provođenja nadzora nad postupcima gospodarenja otpadom, provođenja uputa za rad te provođenja i nadgledanja vođenja propisanih evidencija.

Preporučuje se o obavljenom unutarnjem nadzoru sastaviti zapisnik i dostaviti ga direktoru Društva.

Izobrazno-informativne aktivnosti

Prema odredbama članka 21. Zakona o održivom gospodarenju otpadom koji je bio na snazi 2019. i 2020., planovi gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave, između ostalog, obvezno sadržavaju i mjere potrebne za ostvarenje ciljeva smanjivanja ili sprječavanja nastanka otpada, uključujući izobrazno-informativne aktivnosti, a prema odredbama članka 28. navedenog Zakona provođenje izobrazno-informativne aktivnosti dužno je na svom području osigurati izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave.

Izvješće o provedbi izobrazno-informativnih aktivnosti je, prema odredbama članka 39. navedenog Zakona, sastavni dio godišnjeg izvješća o provedbi plana gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave.

Prema odredbama članka 8. Uredbe o gospodarenju komunalnim otpadom koja je bila na snazi u 2019. i 2020., jedinica lokalne samouprave i davatelj javne usluge dužni su na svojoj mrežnoj stranici objaviti i ažurno održavati popis koji sadrži informacije o lokacijama mobilnih reciklažnih dvorišta po naseljima, lokacijama spremnika za odvojeno prikupljanje komunalnog otpada postavljenih na javnoj površini i područjima u kojima se spremnici za odvojeno prikupljanje komunalnog otpada izravno ustupaju korisniku usluge.

Prema odredbama članka 15. Uredbe, jedinica lokalne samouprave i davatelj javne usluge dužni su putem sredstava javnog informiranja, mrežne stranice, dostavom pisane obavijesti ili na drugi za korisnika usluge prikladni način osigurati, da je korisnik usluge, prije sklapanja ugovora o korištenju javne usluge ili izmjene i/ili dopune ugovora, upoznat s propisanim odredbama koje uređuju sustav prikupljanja komunalnog otpada, ugovorom i pravnim posljedicama.

Davatelj javne usluge dužan je na svojoj mrežnoj stranici objaviti i održavati poveznice na mrežne stranice Narodnih novina na kojima su objavljeni Zakon o održivom gospodarenju otpadom i Uredba o gospodarenju komunalnim otpadom, digitalnu presliku odluke o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada, digitalnu presliku cjenika i obavijest o načinu podnošenja prigovora sukladno obvezama iz posebnog propisa kojim se uređuje zaštita potrošača.

Obavijest o prikupljanju miješanog komunalnog otpada, biorazgradivog komunalnog otpada i reciklabilnog komunalnog otpada, prema članku 16. Uredbe, mora sadržavati plan s datumima i okvirnim vremenom primopredaje miješanog komunalnog otpada, biorazgradivog komunalnog otpada i reciklabilnog komunalnog otpada, lokaciju i radno vrijeme reciklažnog dvorišta, lokaciju, datum i radno vrijeme mobilnog reciklažnog dvorišta, plan s datumima preuzimanja glomaznog otpada u okviru javne usluge, lokacije spremnika za odvojeno prikupljanje komunalnog otpada na javnoj površini, uputu o kompostiranju za korisnika usluge koji kompostira biootpad, uputu o postupanju s miješanim komunalnim otpadom, biorazgradivim komunalnim otpadom i reciklabilnim komunalnim otpadom, kontakt podatke i način podnošenja zahtjeva za preuzimanje komunalnog otpada na zahtjev korisnika usluge te uputu o preuzimanju komunalnog otpada na zahtjev korisnika usluge. Davatelj javne usluge dužan je korisniku usluge do kraja prosinca tekuće kalendarske godine za iduću kalendarsku godinu dostaviti navedenu obavijest u pisani obliku ili putem mrežne stranice kad je to korisniku usluge prihvatljivo.

Društvo provodi izobrazno-informativne aktivnosti u vezi s odvojenim prikupljanjem komunalnog otpada u cilju razvoja ekološke svijesti i usmjeravanja ponašanja građana u cilju zaštite okoliša.

Na mrežnim stranicama Društva⁶ objavljene su poveznice na mrežne stranice Narodnih novina na kojima su objavljeni propisi o gospodarenju otpadom, odluke o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada te cjenici za sve jedinice lokalne samouprave na čijem području se pruža javna usluga. Društvo je omogućilo korisnicima podnošenje pisanih prigovora u svojim poslovnim prostorijama, putem pošte, telefaksa ili elektroničke pošte.

U poslovnim prostorijama Društva i na mrežnim stranicama objavljena je obavijest o načinu podnošenja prigovora sukladno obvezama iz posebnog propisa kojim se uređuje zaštita potrošača. U 2019. Društvo je zaprimilo 225 prigovora i reklamacija, a u 2020. zaprimilo je 95 prigovora i reklamacija. Objavljene su i informacije o lokaciji reciklažnog dvorišta, o radnom vremenu reciklažnog dvorišta, lokacijama spremnika za odvojeno prikupljanje komunalnog otpada postavljenih na javnoj površini i spremnicima za odvojeno prikupljanje komunalnog otpada koji se izravno ustupaju korisniku usluge na području Grada Šibenika. Na mrežnim stranicama Društva nisu objavljeni podaci o spremnicima za odvojeno prikupljanje komunalnog otpada koji se izravno ustupaju korisniku usluge na području Općine Bilice.

Na mrežnim stranicama Društva i na društvenoj mreži objavljene su i zasebne edukacijske obavijesti, upute i informacije o svim vrstama otpada koje se mogu odvojeno prikupiti i ponovno upotrijebiti ili reciklirati, kao i o drugim postupcima oporabe.

⁶ <http://cistoca-sibenik.hr/index.php/zakoni-i-pravilnici/>
<http://cistoca-sibenik.hr/index.php/odvoz-komunalnog-otpada/>

Dane su upute o postupanju s miješanim komunalnim otpadom, biorazgradivim komunalnim otpadom i reciklabilnim komunalnim otpadom, naputak za glomazni otpad s informacijama što se smatra glomaznim otpadom, upute o preuzimanju otpada na zahtjev korisnika u slučaju iznimnog preuzimanja veće količine otada, upute za odvojeno sakupljanje otpada u vrećicama (vrste otpada koji se odlaže u plave i žute vrećice) te upute za kućno kompostiranje (način i prednosti kompostiranja).

U 2019. provedene su sljedeće aktivnosti: izvedena je predstava „Eko jeka“ za učenike prvih razreda osnovnih škola i dječji vrtić u svrhu edukacije o pravilnom ponašanju i stjecanju znanja o prirodi, odgovornosti u održavanju okoline čistom te podizanja ekološke svijesti, učenicima prvih razreda osnovnih škola podijeljene su male šarene replike stvarnih spremnika za otpad koji su namijenjeni za držače olovki i edukativni letak o odvajanju otpada u sklopu akcije „Otpadu je mjesto u spremniku, a ne na ulici“, djeci predškolskog uzrasta darovane su bojanke i bojice te održana radionica za edukaciju o reciklaži, pravilnom razvrstavanju otpada i ekologiji. Nadalje, organizirana je radionica za najmlađe „Učimo odvajati otpad“ te je organizirana podjela platnenih vrećica u zamjenu za plastične vrećice građana na Dan plastičnih vrećica. Uz račune su svim korisnicama poslane upute za odvojeno sakupljanje otpada, raspored o odvozu korisnog otpada, informacije o odvozu glomaznog otpada te korisne informacije o sustavu odvoza otpada. Također, emitirani su edukativno-informativni oglasi na županijskoj radijskoj postaji. Prema podacima Društva, za navedene aktivnosti u 2019. Društvo je utrošilo 59.245,00 kn.

Slika broj 3

Dan plastičnih vrećica i projekt Zero Waste City
(podjela platnenih vrećica u zamjenu za plastične vrećice te postavljanje pametnih Big Belly kontejnera)

Izvor: mrežne stranice Društva

U 2020. provedene su sljedeće aktivnosti: Dan planeta Zemlje obilježen je sadnjom trajnica u gradskom parku te stabala kostela i masline na gradskoj plaži, na javnim površinama postavljena su tri pametna Big Belly kontejnera za sitni miješani komunalni otpad uljepšana radovima učenika osnovnih škola, na dvije gradske plaže postavljeni su spremnici za odlaganje korisnog otpada i provedena akcija čišćenja Morinjskog zaljeva putem projekta Šibenik Zero Waste City u sklopu nacionalne kampanje Hrvatska volontira te je provedena akcija čišćenja podmorja u suradnji s Powerlifting klubom u cilju promjene svijesti ljudi o posljedicama plastike, stakla i metala na morski ekosustav.

Nadalje, u lokalnim novinama objavljeni su članci o pravilnom odvajjanju korisnog otpada, informacije o rasporedu odvoza, upute za ispravno odlaganje i sortiranje glomaznog otpada iz kućanstva te informacije o prikupljanju otpada u cilju sprječavanja neodgovornog bacanja otpada po prirodi ili javnim površinama. Za navedene aktivnosti u 2020. Društvo je utrošilo 30.150,00 kn.

Slika broj 4

Edukativno-informativni letak

The image contains two screenshots of the Zeleni grad website. The top screenshot shows a leaflet titled "Edukativno-informativni letak" (Educational and informative leaflet) with sections for recycling bins (Zeleni otoci), waste disposal (Otpadu je mjesto u spremniku, a ne na ulici i u prirodi!), and general waste (Odvoz glomaznog otpada). The bottom screenshot shows a leaflet titled "Raspored odvoza korisnog otpada" (Waste collection schedule) with tables for daily collection days across various districts.

Izvor: mrežne stranice Društva

Odredbama članka 114. Zakona o gospodarenju otpadom, jedinice lokalne samouprave dužne su o svom trošku, na odgovarajući način osigurati godišnju provedbu informativnih aktivnosti u svezi gospodarenja otpadom na svojem području, a osobito najmanje jednu javnu tribinu, te informativne publikacije o gospodarenju otpadom. Jedinice lokalne samouprave dužne su u sklopu mrežne stranice uspostaviti i ažurno održavati mrežne stranice sa svim bitnim informacijama o gospodarenju otpadom na svojem području. Izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave dužno je do 31. ožujka tekuće godine dostaviti godišnje izvješće o provedbi izobrazno-informativnih aktivnosti za prethodnu godinu Ministarstvu putem mrežne aplikacije.

Državni ured za reviziju preporučuje i nadalje provoditi izobrazno-informativne aktivnosti te u sljedećem razdoblju više pozornosti posvetiti edukaciji građana u vezi s postizanjem planiranih ciljeva gospodarenja otpadom i koristima koje se od postizanja ciljeva očekuju (smanjenje onečišćavanja okoliša i drugo). Nadalje, preporučuje provoditi izobrazno-informativne aktivnosti u vezi s ispravnim načinom odvajanja komunalnog otpada i koristima takvog načina odvajanja. Prije uvođenja odvojenog prikupljanja biootpada iz kućanstava potrebno je provesti dodatne aktivnosti na edukaciji građana o odvojenom prikupljanju i ispravnom načinu odvajanja biootpada iz kućanstava.

OCJENA UČINKOVITOSTI GOSPODARENJA KOMUNALNIM OTPADOM U TRGOVAČKOM DRUŠTVU ZELENI GRAD ŠIBENIK D.O.O.

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti gospodarenja komunalnim otpadom u Društvu. Ciljevi revizije bili su provjeriti uspostavu pravnog i planskog okvira za učinkovito gospodarenje komunalnim otpadom, ocijeniti ostvarenje planskih ciljeva za gospodarenje otpadom u poslovanju Društva, ocijeniti uspostavu učinkovitog sakupljanja i zbrinjavanja komunalnog otpada, provjeriti uspostavu odgovarajućeg i transparentnog financiranja sustava gospodarenja komunalnim otpadom koji bi sve sudionike poticao na povećanje količina odvojeno prikupljenog komunalnog otpada, ocijeniti evidentiranje i praćenje podataka o komunalnom otpadu, ocijeniti uspostavu učinkovitog nadzora nad gospodarenjem komunalnim otpadom, provjeriti provedbu izobrazno-informativnih aktivnosti u području gospodarenja komunalnim otpadom te transparentnost i javnu dostupnost podataka o komunalnom otpadu.

Na temelju revizijom utvrđenih činjenica, primjenjujući utvrđene kriterije, Državni ured za reviziju ocijenio je da je Društvo poduzelo propisane aktivnosti u vezi s osiguranjem uvjeta za obavljanje djelatnosti sakupljanja i zbrinjavanja komunalnog otpada pribavljanjem propisanih dozvola i upisom u propisane očevide, donošenjem cjenika javne usluge u skladu s propisima, evidentiranjem i praćenjem podataka o komunalnom otpadu, kao i provedbu izobrazno-informativnih aktivnosti. Međutim, ocijenjeno je da postoje nepravilnosti i propusti koji se odnose na planiranje ciljeva, mjera i aktivnosti gospodarenja otpadom u godišnjim poslovnim planovima Društva, ostvarenje ciljeva u gospodarenju komunalnim otpadom, uvođenje usluge odvojenog prikupljanja biootpada na obračunskom mjestu korisnika usluge i javnim površinama, plaćanje ugovornih kazni u skladu s odlukama jedinica lokalne samouprave, dostavljanje i sastavljanje izješća o radu davatelja javne usluge (obrazac IRDJU) te donošenje unutarnjih akata o obavljanju unutarnjeg nadzora gospodarenja otpadom i izještavanje o obavljenom nadzoru.

Slijedom navedenog, Državni ured za reviziju ocjenjuje da su aktivnosti Društva provedene u vezi s gospodarenjem komunalnim otpadom **djelomično učinkovite** te daje sljedeći nalog i preporuke, prema područjima revizije:

1. Gospodarenje komunalnim otpadom u trgovačkom društvu Zeleni grad Šibenik d.o.o.
 - 1.1. U godišnjim poslovnim planovima Društva planirati ciljeve, mjere i aktivnosti gospodarenja otpadom u skladu s donešenim planovima gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave i strateškim planom Društva koji bi pridonijeli ostvarenju planskih ciljeva u gospodarenju otpadom utvrđenih na državnoj razini.
2. Ostvarenje planskih ciljeva u gospodarenju komunalnim otpadom
 - 2.1. U godišnjem izješću o stanju Društva iskazivati podatke o ostvarenim prihodima, rashodima, izvršenim aktivnostima i ostvarenju ciljeva koji se odnose na gospodarenje komunalnim otpadom.
 - 2.2. Provoditi aktivnosti i mjere u kojima je Društvo određeno kao nositelj ili sunositelj provedbe iz područja svoje djelatnosti, kako bi se postigli ciljevi utvrđeni Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske i planovima gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave na čijem području Društvo obavlja javnu uslugu.

3. Sakupljanje i zbrinjavanje komunalnog otpada

- 3.1. U narednom razdoblju planirati aktivnosti za osiguranje preduvjeta za odvojeno prikupljanje biootpada na obračunskom mjestu korisnika usluge i javnim površinama te poduzeti aktivnosti za pronalaženje najekonomičnijeg načina zbrinjavanja biootpada.
- 3.2. Zaključiti ugovore o korištenju i upravljanju nabavljenim spremnicima za odvojeno prikupljanje otpada s Gradom Šibenikom i Općinom Bilice.

4. Financiranje sustava gospodarenja komunalnim otpadom

- 4.1. U slučajevima u kojima korisnici usluge postupaju protivno ugovoru i za koje se plaća ugovorna kazna postupati u skladu s odlukama o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada jedinica lokalne samouprave na čijem području Društvo obavlja javnu uslugu.
- 4.2. Cijenu javne usluge odrediti na način kojim se potiče odvojeno prikupljanje komunalnog otpada, odnosno uvesti sustav odvoza i naplate koji omogućuje da se za manju količinu predanog miješanog komunalnog otpada plaća manja cijena javne usluge kako bi se potaknulo korisnike usluga na stvaranje manjih količina miješanog komunalnog otpada te kompostiranje i odvajanje otpada.
- 4.3. Dostavljati Izvješće o radu davatelja javne usluge na propisanom obrascu u propisanom roku Ministarstvu i predstavničkim tijelima jedinica lokalne samouprave na čijem području pruža javnu uslugu, u skladu s odredbama Zakona o gospodarenju otpadom.
- 4.4. Pri popunjavanju obrasca IRDJU, obratiti pozornost na dokumentiranost, točnost i pouzdanost podataka, kako bi se ispunila svrha Izvješća o radu davatelja javne usluge, odnosno pregled kvalitete, redovitosti i ekonomske učinkovitosti sustava sakupljanja komunalnog otpada.

5. Nadzor postupanja s komunalnim otpadom

- 5.1. Donijeti unutarnji akt o unutarnjem nadzoru gospodarenja otpadom kojim bi se utvrđio način provođenja nadzora nad postupcima gospodarenja otpadom, provođenja uputa za rad te provođenja i nadgledanja vođenja propisanih evidencija.
- 5.2. Preporučuje se o obavljenom unutarnjem nadzoru sastaviti zapisnik i dostaviti ga direktoru Društva.

6. Izobrazno-informativne aktivnosti

- 6.1. Provoditi izobrazno-informativne aktivnosti te u sljedećem razdoblju više pozornosti posvetiti edukaciji građana u vezi s postizanjem planiranih ciljeva gospodarenja otpadom i koristima koje se od postizanja ciljeva očekuju (smanjenje onečišćavanja okoliša i drugo). Nadalje, provoditi izobrazno-informativne aktivnosti u vezi s ispravnim načinom odvajanja komunalnog otpada i koristima takvog načina odvajanja. Prije uvođenja odvojenog prikupljanja biootpada iz kućanstava potrebno je provesti dodatne aktivnosti na edukaciji građana o odvojenom prikupljanju i ispravnom načinu odvajanja biootpada iz kućanstava.

Državni ured za reviziju mišljenja je da bi se provedbom navedenog naloga i preporuka postigla poboljšanja u vezi s ostvarenjem planskih ciljeva u gospodarenju komunalnim otpadom, uspostavilo odgovarajuće i transparentno financiranje sustava gospodarenja komunalnim otpadom koji bi korisnike javne usluge poticao na povećanje količina odvojeno prikupljenog komunalnog otpada, unaprijedio sustav sakupljanja i zbrinjavanja komunalnog otpada te poboljšala kvaliteta podataka o komunalnom otpadu i nadzor nad postupanjem s komunalnim otpadom, čime bi se povećala učinkovitost gospodarenja komunalnim otpadom u Republici Hrvatskoj.

OČITOVARJE TRGOVAČKOG DRUŠTVA ZELENI GRAD ŠIBENIK D.O.O.

Društvo Zeleni grad Šibenik d.o.o. očitovalo se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti gospodarenja komunalnim otpadom.

Društvo u Očitovanju navodi da će u godišnjim poslovnim planovima Društva za 2023. i svaku sljedeću godinu planirati ciljeve, mjere i aktivnosti gospodarenja otpadom u skladu s donesenim planovima gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave i strateškim planom Društva, koji bi pridonijeli ostvarenju planskih ciljeva u gospodarenju otpadom utvrđenih na državnoj razini.

Također, navodi da će u godišnjem izvješću o stanju Društva za 2022. i svaku sljedeću godinu iskazivati podatke o ostvarenim prihodima, rashodima, izvršenim aktivnostima i ostvarenju ciljeva koji se odnose na gospodarenje komunalnim otpadom.

Navodi da će nastaviti provoditi aktivnosti i mjere u kojima je Društvo određeno kao nositelj ili sunositelj provedbe iz područja svoje djelatnosti, kako bi se postigli ciljevi utvrđeni Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske i planovima gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave na čijem području obavlja javnu uslugu.

Društvo u Očitovanju navodi da će nakon što se uspostavi sustav zbrinjavanja biootpada, odnosno nakon što započne s radom Regionalni centar za gospodarenje otpadom Šibensko-kninske županije – Bikarac, u sklopu kojeg će biti i biokompostana, a u suradnji s jedinicama lokalne samouprave, odnosno Gradom Šibenikom i Općinom Bilice planirati aktivnosti za osiguranje preduvjeta za odvojeno prikupljanje biootpada na obračunskom mjestu korisnika usluge i javnim površinama te poduzeti aktivnosti za pronalaženje najekonomičnijeg načina zbrinjavanja biootpada. Nadalje, navodi da u 2023. planira nastaviti s nabavom kućnih kompostera za korisnike javne usluge.

Društvo u Očitovanju navodi da će do 31. prosinca 2022. zaključiti ugovore o korištenju i upravljanju nabavljenim spremnicima za odvojeno prikupljanje otpada s Gradom Šibenikom i Općinom Bilice.

Nadalje, navodi da su jedinice lokalne samouprave u obvezi donijeti odluke o načinu pružanja javne usluge na temelju Zakona o gospodarenju otpadom koje će sadržavati i odredbe o ugovornoj kazni te će Društvo postupati u skladu s odlukom.

Također, navodi da je, sukladno važećim cjenicima javne usluge, cijena javne usluge određena na način da se potiče odvojeno prikupljanje komunalnog otpada, jer se cijena javne usluge sastoji od cijene obvezne minimalne javne usluge, odnosno fiksni dio i cijene javne usluge za količinu predanog otpada, odnosno varijabilni dio. Nadalje, navodi da su cijenu obvezne minimalne javne usluge dužni plaćati korisnici javne usluge mjesecno, a dio cijene javne usluge za količinu predanog otpada korisnici su dužni plaćati pri pražnjenju spremnika za miješani komunalni otpad te da korisnici koji odvajaju korisni otpad i korisnici koji koriste kompostere smanjuju količinu miješanog komunalnog otpada, a samim time imaju manje pražnjenja spremnika za miješani komunalni otpad te im je manja i cijena javne usluge.

Društvo u Očitovanju navodi da je za 2021. dostavilo Izvješće o radu davatelja javne usluge na propisanom obrascu u propisanom roku Ministarstvu i jedinicama lokalne samouprave na čijem području pruža javnu uslugu u skladu s odredbama Zakona o gospodarenju otpadom. Također, navodi da su obrasci IRDJU za 2021. popunjeni točno i pouzdano te su dokumentirani kako bi se ispunila svrha Izvješća o radu davatelja javne usluge, odnosno pregled kvalitete, redovitosti i ekonomski učinkovitosti sustava sakupljanja komunalnog otpada.

Nadalje, navodi da će do 31. prosinca 2022. donijeti unutarnji akt o unutarnjem nadzoru gospodarenja otpadom kojim bi se utvrdio način provođenja nadzora nad postupcima gospodarenja otpadom, provođenja uputa za rad te provođenja i nadgledanja vođenja propisanih evidencija. Također, navodi da će se o obavljenom unutarnjem nadzoru sastavljati zapisnici i dostavljati direktoru Društva.

Društvo također navodi da će nastaviti s izobrazno-informativnim aktivnostima te će provoditi aktivnosti dane u preporuci.

Prilog 1

Podaci o vrsti i količini otpada te postupcima za koje je namijenjen, za otpad prikupljen u okviru javne usluge putem spremnika na javnim površinama i na obračunskom mjestu korisnika usluge za 2019. i 2020.
 (Obrazac SO-1)

Redni broj	Ključni broj otpada	Naziv otpada prema Katalogu otpada	2019.		2020.		Indeks 2020/2019
			Količina u t	Postupak za koji je namijenjen	Količina u t	Postupak za koji je namijenjen	
	1	2	3	4	5	6	7 (5/3 * 100)
1. Općina Bilice							
1.1.	15 01 02	plastična ambalaža	1,440	R 12	2,390	R 12	166,0
1.2.	15 01 07	staklena ambalaža	1,665	R 12	4,877	R 12	292,9
1.3.	20 01 01	papir i karton	1,520	D	5,812	R 12	382,2
1.4.	20 02 01	biorazgradivi otpad	0	-	7,080	D 1	-
1.5.	20 03 01	miješani komunalni otpad	460,016	D	483,844	D 1	105,2
1.6.	20 03 07	glomazni otpad	95,016	D	65,720	D 1	69,2
		Ukupno	559,657		569,723		101,8
2. Grad Šibenik							
2.1.	15 01 02	plastična ambalaža	17,790	R 12	73,658	R 12	414,0
2.2.	15 01 04	metalna ambalaža	0	-	14,900	R 12	-
2.3.	15 01 07	staklena ambalaža	14,985	R 12	43,893	R 12	292,9
2.4.	20 01 01	papir i karton	93,460	R 12	692,988	R 12	741,5
2.5.	20 01 11	tekstil	0	-	9,560	R 12	-
2.6.	20 01 38	Drvo koje nije navedeno pod 20 01 37*	0	-	9,920	D 15	-
2.7.	20 01 39	plastika	3,620	R 12	8,780	R 12	242,5
2.8.	20 01 40	metali	9,680	R 12	16,260	R 12	168,00
2.9.	20 02 01	biorazgradivi otpad	13,504	D 15	145,000	D 15	1 073,8
2.10.	20 03 01	miješani komunalni otpad	17 006,154	D	14 789,006	D 1	87,0
2.11.	20 03 07	glomazni otpad	1 959,444	D	1 253,860	D 1	64,0
		Ukupno	19 118,637		17 057,825		89,2
		Sveukupno	19 678,294		17 627,548		89,6

D 1 Odlaganje otpada u ili na tlo (na primjer odlagalište itd.)

R 12 Razmjena otpada radi primjene bilo kojeg od postupaka uporabe navedenim pod R 1 – R 11

D 15 Skladištenje otpada prije primjene bilo kojeg od postupaka zbrinjavanja navedenim pod D 1 – D 14